

rompetrol

KazMunayGas
International
Group Member

Raportul Consiliului de Administratie al Rompetrol Rafinare SA („Societatea”)

PRIVIND SITUAȚIA PATRIMONIALĂ A SOCIETĂȚII ROMPETROL RAFINARE S.A.

LA 31.12.2020

**ÎN CONFORMITATE CU ART. 153[^]24 DIN LEGEA NR. 31/1990 PRIVIND
SOCIETĂȚILE COMERCIALE**

Sediul social:	B-dul Năvodari nr. 215, Pavilion Administrativ, Năvodari, județul Constanța
Nr. Telefon/Fax:	+(40) 241 506100 +(40) 241 506930
Codul Unic de Înregistrare la Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Constanța:	1860712
Număr de ordine în Registrul Comerțului:	J13/534/1991

ROMPETROL RAFINARE SA
215 Năvodari Blvd. Administrative Building, 905700, Năvodari, Constanța, ROMANIA
fax: + (40) 241 506 930 | phone: + (40) 241 506 100 | email: office.rafinare@rompetrol.com

www.rompetrol.com

CUPRINS

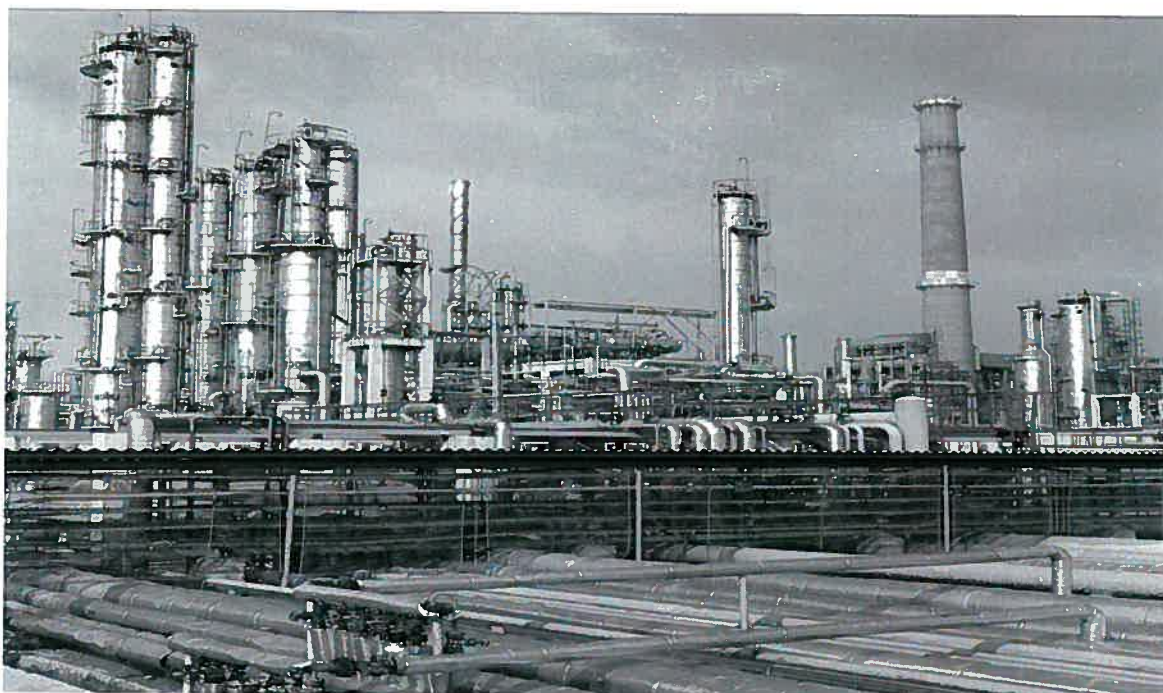
I. ISTORIC	3
II. STRUCTURA CAPITALULUI SOCIAL	6
III. REALIZARI OPERATIONALE 2015-2020	7
IV. MEDIUL DE AFACERI 2015-2020	13
V. SITUATIA FINANCIARA A SOCIETATII 2015-2020	30
VI. CONTEXTUL LEGISLATIV AL RAPORTULUI	38
VII. ANALIZA SITUATIEI CURENTE A PATRIMONIULUI ROMPETROL RAFINARE S.A.	39
VIII. CONCLUZIILE RAPORTULUI PRIVIND SITUATIA PATRIMONIULUI SOCIETĂȚII	44

I. ISTORIC

Rompetrol Rafinare S.A., companie membră a Grupului KMG International, operează rafinăria Petromidia (inclusiv sectorul petrochimic) localizată în Năvodari, județul Constanța, precum și rafinăria Vega din Ploiești, județul Prahova.

Rompetrol Rafinare S.A. este cel mai important activ al KMG International N.V. în România, cu impact economic semnificativ și contribuție la securitatea energetică. Societatea are o experiență de 40 ani în domeniul fabricării produselor obținute din prelucrarea țițeiului și o istorie care a început în anul 1979, odată cu punerea în funcțiune a primei instalații, cea de DA (distilare atmosferică).

Cele mai importante momente din istoria Societății pot fi sintetizate după cum urmează:

1975 - 1977	• Complexul Petrochimic Midia Năvodari (prima denumire a societății Rompetrol Rafinare S.A.) a fost proiectat pe baza tehnologiilor românești de rafinare și a unor licențe străine.
-------------	---

1979	<ul style="list-style-type: none"> • Se pune în funcțiune prima instalație - cea de Distilare Atmosferică
1991	<ul style="list-style-type: none"> • Combinatul Petrochimic Midia se transformă în societate comercială pe acțiuni, fiind preluat integral patrimoniul fostei unități. Noua societate, purtând denumirea de PETROMIDIA S.A., a fost constituită în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1176/1990, emisă în baza Legii nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale. În anexa nr. 1 a actului normativ este menționat sediul societății pe acțiuni, ca fiind în localitatea Constanța, str. DN 228 km 23, județul Constanța. • Societatea este înregistrată la Registrul Comerțului Constanța cu nr. J13/534/1991 și are cod unic de înregistrare 1860712.
2000	<ul style="list-style-type: none"> • Prin Hotărârea de Guvern nr. 540/2000 privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, drumul DN 228 a fost reîncadrat ca drum județean fiind denumit Drumul Județean 226. Urmare a actului normativ au fost modificate actele constitutive și certificatul de înregistrare al Societății.
2001	<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea denumirii societății din "PETROMIDIA S.A." în "ROMPETROL RAFINARE-COMPLEXUL PETROMIDIA S.A."
2003	<ul style="list-style-type: none"> • Societatea își modifică numele în „ROMPETROL RAFINARE S.A.”
2004	<ul style="list-style-type: none"> • Listarea acțiunilor la Bursa de Valori București, sub simbol „RRC”
2007	<ul style="list-style-type: none"> • Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor din 17 septembrie 2007 a hotărât dobândirea proprietății integrale asupra instalațiilor și echipamentelor din cadrul Rafinăriei Vega, situată în Ploiești, str. Văleni nr. 146, județul Prahova. • Dobândind dreptul de proprietate și reluând posesia asupra terenului și a tuturor activelor din perimetrul Rafinăriei Vega, Societatea și-a înființat un Punct de lucru propriu la Ploiești și a obținut începând cu data de 1 decembrie 2007, calitatea de Antrepozitar autorizat de producție pentru produse energetice și asupra Rafinăriei Vega Ploiești.
2010	<ul style="list-style-type: none"> • Prin Decizia nr. 2 a Consiliul de Administrație din 19 octombrie 2010 s-a aprobat modificarea adresei sediului social din Năvodari, Drumul Județean 226, km 23, județul Constanța în Năvodari, bulevardul Năvodari, nr. 215, Pavilion Administrativ, județul Constanța ca urmare a Hotărârii Consiliului Local Năvodari nr. 187/24.07.2009 privind acordarea de denumiri unor străzi și alei necuprinse în nomenclatorul stradal precum și a adreselor comunicate de Primăria orașului Năvodari privind alocarea de numere stradale proprietății Societății situată în Năvodari.
2013	<ul style="list-style-type: none"> • Prin Hotărârea nr. 6/2013 a Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor s-a aprobat dobândirea, prin cumpărare, a dreptului de proprietate asupra activelor constând în imobilizări necorporale, imobilizări corporale, mijloace fixe (clădiri și construcții, echipamente tehnologice, aparate și instalații de măsură, echipamente de

	birou, echipamente IT, mijloace de transport, alte active corporale), investiții în curs și stocuri, afectate sau aferente activității principale de petrochimie, aflate în proprietatea Rompetrol Petrochemicals S.R.L.
2019	<ul style="list-style-type: none"> • Aniversarea a patru decenii de performanțe și profesionalism În 2019, Rafinaria Petromidia din Navodari a aniversat 40 de ani de activitate, perioadă în care a ajuns de la o idee, la cea mai mare unitate de profil din România și una dintre cele mai moderne din regiunea Marii Negre.
2020	<ul style="list-style-type: none"> • Vega Ploiești, 115 ani de performanță în industria de rafinare În 2020, Rafinaria Vega Ploiești, operată de Rompetrol Rafinare, a împlinit 115 ani de activitate în industria prelucrării produselor petroliere. Cu o istorie bogată și plină de evenimente care i-au marcat dezvoltarea, unitatea din Ploiești reprezintă astăzi un reper important în sectorul energetic românesc. În prezent, rafinaria nu mai prelucrează țiței, ci numai produse distilate medii, provenite de la Rafinaria Petromidia din Năvodari. Astfel, chiar dacă este cea mai mică unitate de profil din țară, cu o capacitate de producție anuală de aproximativ 400.000 de tone, Vega Ploiești dezvoltă exclusiv produse cu valoare adăugată ridicată.

Rompetrol Rafinare S.A. deține calitatea de antrepozitar autorizat, conform legislației fiscale aplicabile. Rafinăriile Petromidia și Vega sunt autorizate ca antrepozite fiscale de producție, fiind producătoare de produse energetice, respectând normele fiscale de reglementare a activității de obținere de produse energetice.

II. STRUCTURA CAPITALULUI SOCIAL

Începând cu data de 7 aprilie 2004, acțiunile Societății sunt tranzacționate pe piața reglementată administrată de Bursa de Valori București S.A. (“BVB”) sub simbolul emitent “RRC” și cod ISIN ROPTRMACNOR5.

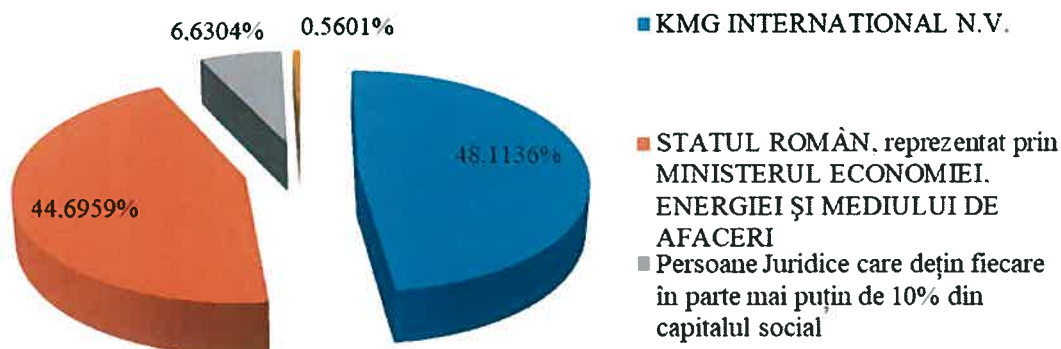
Acțiunile Rompetrol Rafinare sunt tranzacționate la categoria Standard a Bursei de Valori București. La data de 31.12.2020, numărul total de acțiuni emise de Rompetrol Rafinare este de 44.109.205.726, reprezentând o valoare totală a capitalului social de 4.410.920.572,6 lei. Acțiunile Societății sunt comune, nominative, emise în formă dematerializată, a căror evidență este ținută de DEPOZITARUL CENTRAL S.A. București, în calitate de registru independent, autorizată de Autoritatea pentru Supraveghere Financiară.

Conform ultimului Registru al Acționarilor emis de Depozitarul Central S.A. București cu data de consolidare 31 decembrie 2020, acționarii aparținând Grupului KMG International, dețin un număr de 24.098.569.799 acțiuni, în valoare de 2.409.856.979,9 lei, reprezentând 54,6339% din capitalul social.

Acționarul Statul Român, reprezentat prin Ministerul Energiei conform ultimului Registru al Acționarilor cu data de consolidare 31 decembrie 2020 deține un număr de 19.715.009.053 acțiuni în valoare de 1.971.500.905,3 lei reprezentând 44,6959% din capitalul social.

Tot la aceeași data de consolidare, restul acționarilor (persoane fizice și juridice) care dețin fiecare în parte mai puțin de 10% din capitalul Societății, dețin împreună un număr de 295.626.874 acțiuni, în valoare de 29.562.687,4 lei, reprezentând 0,6702% din capitalul social.

Structura consolidată de Depozitarul Central S.A. la data de 31.12.2020

Nota

La data de 31.12.2020, acționarii aparținând Grupului KMG International, dețin un număr de 24.098.569.799 acțiuni, reprezentând 54.6339% din capitalul social

III. REALIZARI OPERATIONALE 2015 -2020

In perioada 2015-2019, Societatea a inregistrat o serie de realizari majore ajungand astfel in anul 2019 sa marcheze recorduri operationale pentru cele doua rafinarii in care isi desfasoara activitatea de productie dintre care amintim:

Rafinăria Petromidia

- **record istoric al materiilor prime totale procesate, inregistrat în anul 2019 – 6,33 milioane tone;**
- record al producției de benzină auto, inregistrat in anul 2019 de ~1,37 milioane tone, cu 10 mii tone în plus față de recordul anterior din 2018;
- cea mai mare producție de jet din istoria rafinăriei Petromidia, inregistrata in 2019, de 406 mii tone (cel mai mare randament la jet de 6,4%wt), cu 89 mii tone în plus față de recordul inregistrat in 2018, ca rezultat al optimizărilor de producție;
- record al producției de motorină, inregistrat in anul 2019 de ~2,93 milioane tone, cu 171 mii tone în plus față de recordul anterior din 2018;

Rafinăria Vega

- **record al materiilor prime totale procesate, inregistrat în anul 2019 - 436 mii tone;**
- nivel record pentru producția de hexan, inregistrat in anul 2019, de 92 mii tone, cu 7 mii tone peste recordul anterior din 2018;
- producția de bitum de 120 mii tone, record istoric pentru rafinăria Vega, inregistrat in anul 2019, cu 18 mii tone peste recordul anterior din 2018;

ANUL 2020 PENTRU INDUSTRIA DE OIL & GAS

Anul 2020 a fost un an dificil pentru întreaga industrie de oil & gas, pe tot lanțul său de activități – de la extracția țițeiului și până la distribuția de produse petroliere.

Efectele și influențele determinate de COVID19 s-au reflectat și în scăderea abruptă a cererii pentru produsele petroliere, o volatilitate ridicată a cotațiilor internaționale pentru carburanți, dar și în marjele negative de rafinare.

Impactul acestor factori la nivel european a dus la acumularea de stocuri ridicate de produse finite, obligând companiile de profil să își ajusteze rapid activitățile și să se adapteze noilor condiții. Astfel, acestea și-au regândit modelele de business și strategiile pe termen mediu, fiind obligate să adopte și alte măsuri necesare protejării activităților principale. (de ex: reduceri de personal, externalizări, închideri sau vânzarea unor active, suspendarea și prioritizarea proiectelor de investiții). Măsurile s-au reflectat în evoluția capacității europene de rafinare în 2020 - o scădere cu aproximativ 50 milioane de țiței/an (unități închise, trecute în conservare sau convertite) față de 2019. La acest nivel, se adaugă alte 100 milioane de tone afectate temporar din cauza pandemiei (revizii tehnice, reducerea gradului de procesare – de la o medie de 80-85% în 2019 la circa 70% în 2020).

Marja brută de rafinare - un indicator cheie pentru sectorul de rafinare a înregistrat în premieră un nivel negativ pentru mai mult de patru luni la rând în cursul lui 2020. În perioada mai – august, marja de rafinare a fost una negativă, de circa -14 USD/tonă. Marja negativă de rafinare s-ar putea explica prin faptul că valoarea unei tone de produs petrolier este mai mică decât valoarea materiilor prime necesare obținerii acestuia, la care se adaugă și costurile de prelucrare.

ANUL 2020 PENTRU ROMPETROL RAFINARE S.A.

Aceste evoluții s-au reflectat și în activitatea Rompetrol Rafinare, 2020 fiind unul dintre cei mai dificili ani din istoria sa.

Scăderea bruscă a vânzărilor de carburanți pe fondul restricțiilor impuse de pandemie, sistarea livrărilor de combustibil pentru aviație, obligativitatea realizării unor investiții de mediu și respectarea reviziilor generale ale unităților de producție, toate acestea au pus presiune în menținerea unui echilibru financiar la nivelul atât a Rompetrol Rafinare S.A. cât și a întregului Grup KMG Internațional.

Cu eforturi considerabile, Societatea a reușit să își protejeze și să își mențină în funcțiune activitățile de producție, **dar și să continue să fie un pilon de stabilitate pentru angajați, clienți, parteneri de business, autorități locale și centrale.**

În centrul strategiei Rompetrol Rafinare S.A. din 2020 au fost angajații, atât pentru protejarea acestora și reducerea la minim a riscului de infectare cu noul virus, cât și pentru păstrarea locurilor de muncă.

Astfel, pentru a veni în sprijinul colegilor, au fost implementate proiecte de digitalizare ale funcțiilor de suport, s-au dezvoltat programe flexibile de lucru sau work from home, dar și alte măsuri pentru asigurarea de echipamente și soluții IT.

La acestea se adaugă și eforturile pentru menținerea locurilor de muncă, în contextul în care această perioadă a fost caracterizată la nivel național de decizii de trimitere în șomaj tehnic, reducerea programului de muncă, concedieri colective, închideri sau suspendarea activităților direct afectate.

În contextul actual, toate aceste eforturi s-au reflectat în consemnarea unor rezultate negative în 2020. De exemplu, indicatorul Rezultatul Operațional a înregistrat o pierdere în valoare de aproximativ 635 milioane Lei în anul 2020 față de un profit în valoare de aproximativ 65 milioane Lei în anul 2019, conform datelor auditate.

Rolul și impactul Rompetrol Rafinare S.A. în economia națională a fost unul major în 2020, atât prin menținerea în funcțiune a rafinăriilor și benzinăriilor Grupului, continuarea proiectelor de modernizare și dezvoltare (revizii, extinderea rețelei de distribuție carburanți), dar și prin nivelul contribuțiilor virate către bugetele locale și centrale (circa 4,85 miliarde Lei echivalentul a 1,15 miliarde USD).

În calitate de unic producător intern de polimeri, Rompetrol Rafinare S.A. a reușit să dezvolte un nou sortiment, vital în realizarea echipamentelor medicale de protecție. Acesta este folosit pentru stratul de mijloc al măștii, cel mai important strat pentru filtrare și protecție împotriva agenților patogeni.

În prezent, Rompetrol Rafinare este singurul producător din regiune care poate asigura materia primă necesară realizării echipamentelor medicale (măști, bonete, combinezoane), necesare în reducerea răspândirii virusului Covid-19.

Rafinăria Petromidia a reușit să obțină o performanță operațională bună în anul 2020, pentru principalii parametri tehnologici și operaționali, cum ar fi:

- ✓ randamentul produselor albe obținute de 85,93%wt;
- ✓ pierdere tehnologică de 0,89%wt
- ✓ indicele intensității energetice 99,17%;

În ceea ce privește rafinăria Vega (cea mai veche unitate de procesare din România (din anul 1905) și singurul producător intern de bitum și hexan), procesarea totală de materie primă în rafinăria Vega a fost de 363.803 tone în anul 2020, în scădere cu 16,56% pentru anul 2020, comparativ cu întreg anul 2019 când au fost procesate 436.018 de tone.

Rafinăria Vega, a obținut următoarele performanțe operaționale în anul 2020:

- ✓ pierdere tehnologică de 0,75%;
- ✓ consum energetic de 2,57GJ/t;
- ✓ disponibilitate mecanică 98,7%.

Vega funcționează în sinergie perfectă cu rafinăria **Petromidia - Năvodari**, cea mai mare din România și una dintre cele mai moderne din regiunea Mării Negre. Astfel, **Petromidia** îi asigură integral rafinăriei din Ploiești materiile prime/semifabricatele necesare obținerii de produse speciale cu o valoare adăugată ridicată.

Printre cele mai importante investiții de dezvoltare și modernizări finalizate în perioada 2015-2020 în Rompetrol Rafinare SA (rafinaria Petromidia, inclusiv uzina Petrochimie și rafinaria Vega) remarcăm:

- proiectul de revizie generala a rafinării din anul 2015
- proiectele de reabilitare facilitati IPPA și rampa CF, lucrari pregatitoare pentru implementarea sistemului de incarcare produse petroliere automatizat TAS (an 2016)
- proiectul de imbunatatire proces de incarcare IPPA – inlocuirea echipamentelor aferente TAS (2017)
- sistem de eliminare a “parului de inger” la buncarele instalatiei LDPE (an 2017)
- implementare soft APC (Sistem control avansat) in instalatia DAV (an 2017)
- inlocuire coloana de stripare 185C2 din rafinaria Petromidia (an 2018)
- inocuirea coloanelor 140-C1 și 140-C2 instalatia Hexan din rafinaria Vega (an 2018)
- modernizare Instalație de amestec în linie (an 2019)
- proiectele de modernizare rampe incarcare produse pentru majorarea capacitatii de incarcare și reducerea consumului tehnologic și al emisiilor la incarcare produse (an 2019)
- recuperarea de GPL (Gaz Petrolier Lichefiat) din gaze, Instalatia Cocsare Întârziată (an 2019)
- proiectul de revizie generala 2020 in Rafinaria Petromidia, Uzina Petrochimie și Rafinaria Vega

- obtinerea autorizatiilor ISCIR (Inspectia de Stat pentru controlul cazanelor, recipientelor sub presiune și Instalațiilor de Ridicat) pentru echipamentele din cadrul celor doua rafinarii (an 2020)
- inlocuirea reactorului 130 R1, R2, R3 (an 2020)
- reabilitare instalatie de Cracare Catalitica in Strat Fluidizat (an 2020)

De asemenea pe intreaga perioada 2016 - 2020 s-au derulat si finalizat:

- proiecte de reabilitare si modernizare a rezervoarelor de stocare materii prime si produse petroliere din cele doua rafinarii (Petromidia si Vega)
- opriri planificate a celor doua rafinarii si a uzinei Petrochimice de pe platforma Petromidia in scopul efectuarii de lucrari necesare mentinerii instalatiilor la parametrii optimi de functionare
- proiecte de autorizare/reautorizare ISCIR a conductelor si utilajelor pentru conformare cu normele in vigoare
- proiecte de inlocuire/regenerare catalizatori din instalatiile rafinarii Petromidia

Indicatori operatiionali 2015 – 2020: Rafinaria Petromidia

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Materii prime procesate	Kt	4.950	5.408	5.662	5.925	6.331	4.864
Productie Benzina	Kt	1.206	1.448	1.488	1.586	1.628	1.159
Productie combustibil diesel & jet	Kt	2.683	2.751	2.979	3.058	3.323	2.649
Vanzari carburanti- intern	Kt	1.662	1.884	2.128	2.215	2.557	2.380
Vanzari carburanti- export	Kt	2.038	2.118	2.111	2.229	2.169	1.248
Intern - carburanti	%	45%	47%	50%	50%	54%	66%
Export - carburanti	%	55%	53%	50%	50%	46%	34%

Indicatori operaționali 2015 – 2020: Rafinaria Vega

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Materii prime procesate	Kt	329	354	373	406	436	364
Productie Nhexan	Kt	71	83	80	85	92	69
Productie Solventi	Kt	34	39	41	43	43	36
Productie Bitum	Kt	81	91	96	102	120	123
Alte produse	Kt	139	137	148	167	186	133
TOTAL PRODUCTIE	Kt	324	350	365	397	441	361

Indicatori operaționali 2015 – 2020: Activitatea petrochimica

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Materii prime procesate							
Propilena	kt	113	124	134	143	153	117
Etilena	kt	62	65	64	60	38	66
Productie totala polimeri	kt	142	150	147	148	127	143

Investitii totale Rompetrol Rafinare SA 2015-2020 (Rafinaria Petromidia, Vega si sector petrochimic)

		2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
Investitii	Mil lei	420	154	237	267	261	482	1.821

IV. MEDIUL GLOBAL DE AFACERI 2015-2020

		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Titei Brent Dated	USD/bbl	52	44	54	71	64	42
Titei Ural Med	USD/bbl	51	42	53	70	64	42
Diferential Brent-Ural	USD/bbl	0,94	1,58	0,96	1,20	-	-
Cotatia benzinei fara plumb 10 ppm FOB Med	USD/t	557	462	548	662	595	382
Cotatia motorinei ULSD 10 ppm FOB Med	USD/t	494	395	490	638	586	362
Curs mediu RON/USD		4,01	4,06	4,05	3,94	4,24	4,24
Curs de inchidere RON/USD		4,15	4,30	3,89	4,07	4,26	3,97
Curs mediu RON/EURO		4,44	4,49	4,57	4,65	4,75	4,84
Curs de inchidere RON/EURO		4,52	4,54	4,66	4,66	4,78	4,87
Paritatea USD/EURO		1,09	1,06	1,20	1,14	1,12	1,23
Rata inflatiei in Romania		-0,95%	-0,54%	3,32%	3,27%	4,04%	2,06%

Anul 2015 a fost un an calendaristic cu performante deosebite din punct de vedere al diferentei dintre cotatele benzinei si a titeiului in zona Mediteraneana. Valoarea maxima a fost atinsa la mijlocul lunii iulie in timpul sezonului de vacante in emisfera Nordica, dar nivelul inregistrat a fost ridicat tot anul. Aceste performante au fost sustinute de scaderea cotatei la titei, dar in mod deosebit de cresterea deosebita a cererii in SUA, Africa si Orientul Mijlociu permitand cresterea exporturilor catre aceste destinatii. In acest fel, situatia a ramas echilibrata in zona Mediteraneana in ciuda cresterii volumelor de titei prelucrat.

Factorul fundamental, principal responsabil de scaderea marcanta a cotatei la titei a fost cresterea semnificativa a productiei de titei in tarile OPEC (in mod deosebit Arabia Saudita si Irak), cat si din tari din afara OPEC (SUA, Rusia si chiar Europa si Asia) in comparatie cu anul anterior.

In ceea ce priveste evolutia diferentei intre cotația motorinei și cea a titeiului in zona Mediteraneana, aceasta s-a situat o buna parte din 2015 la limita de jos a evolutiei istorice, cu valori deosebit de scazute in special spre sfarsitul anului. Desi constanta, cresterea cererii nu a tinut pasul cu volumele suplimentare produse ca raspuns al rafinorilor la performanta produselor din grupa benzinei. Aceasta stare de fapt combinata cu cresterea exporturilor din Rusia catre tari situate la Est de Canalul Suez, a dus la cresterea stocurilor și o presiune marita asupra performantelor grupeii distilatelor medii in zona Mediteraneana.

Evolutia pietei valutare a fost concentrata in 2015, in principal in jurul urmatoarelor evenimente: criza din Grecia, asteptarile Sistemului Federal de Rezerve al Statelor Unite ale Americii in privinta cresterii ratelor dobanzilor, datele macroeconomice slabe din China. EUR a inceput sa se deprecieze fata de USD incepand cu anul 2014, cand BCE a continuat programul de relaxare cantitativa, in scopul de a mentine inflatia sub control și de a reduce lichiditatea crescuta a EUR pe piata. In timpul acestui program, ratele dobanzilor au scazut atingand praguri negative. In plus, moneda europeana a fost afectata de posibila iesire a Greciei din zona euro.

In anul 2016 preturile pentru titeiul de tip Brent si-au continuat traiectoria descendenta in 2016, cu o medie in jurul valorii de 44 \$ pe baril situandu-se sub nivelul mediei din 2015 care a fost in jurul valorii de 52 \$ pe baril. Anul a inceput cu caderi destul de dramatice ale preturilor pe fondul ofertei excedentare, continuand sa puna presiuni asupra pretului care a scazut sub valoarea de 30\$ pe baril in ianuarie, inainte de a creste treptat pe tot parcursul anului. Preturile au atins nivelul maxim de aproximativ 56 \$ pe baril in decembrie ca urmare a deciziilor OPEC și non-OPEC de la sfarsitul lunii noiembrie, inceputul lunii decembrie, de a reduce productia in semestrul I 2017.

Diferenta dintre titeiul de tip Brent și cel Urals Med a fost la cel mai mare nivel din 2011. In semestrul I 2016 titeiul de tip Ural Med a avut in medie un nivel de aproximativ 1,67 \$/baril fata de titeiul de tip Brent, aproximativ cu puțin mai mult de 90 de centi pe baril mai puțin fata de -0,75 \$/baril cat a fost in semestrul I din 2015. Cu toate acestea, intervalul la care titeiul de tip Urals Med a fost tranzactionat in aceasta perioada a ramas relativ restrans, in timp ce a doua jumătate a anului 2016 a fost o perioada mult mai volatila. In nord diferenta NEW Urals/Brent Dated a atins o medie de -2,65 \$ in prima jumătate a anului, cu aproximativ 1,05 \$ mai mare decat in aceeași perioada a anului 2015, diferentele scazand la -3 \$/baril in octombrie și redresandu-se la -1,7\$/baril pana la sfarsitul anului.

Anul 2016 a fost un an neobisnut pentru performantele benzinei in zona Mediteraneana cat si la nivel global. Performantele la benzine cat si marjele de rafinare de la inceputul anului au condus catre stocuri ridicate la inceputul anului atat in SUA cat si in UE pe parcursul trimestrului I si II. In cele din urma acest lucru a pastrat performantele de benzine pe timpul verii la un nivel redus pentru acea perioada a anului. Nivelurile medii de sezon au fost reatinse dupa perioada principala a cererii de vara. Cu toate acestea, de atunci excedentul considerabil de stocuri la nivel global a fost redus, in special in trimestrul IV 2016, cu ajutorul cererii sanatoase in majoritatea regiunilor importante, inclusiv in Europa.

Piata motorinei in 2016 a suferit sub greutatea contractarii cererii globale concentrate in Orientul Mijlociu si in cele doua Americi, care au eliberat barili suplimentari la export. De asemena oferta s-a contractat ca raspuns, in primul rand prin schimburi de randament in favoarea benzinelor si a distilatelor usoare in general, cu toate acestea stocurile au ramas foarte crescute, cel putin pana in iulie. Unele remize au inceput sa se materializeze in semestrul II datorita scaderii drastice a prelucrarii de titei in Centrul si Sudul Americii. Cu toate acestea in ceea ce priveste cererea, acoperirea la sfarsitul anului 2016 a fost cu 1,8 zile mai mare comparativ cu media pe 5 ani.

Performanta motorinei in Europa a inceput anul intr-un mod mai dramatic si a inceput sa se intareasca incepand cu luna mai, cu sprijin din partea transportului auto si sectorului agricol. Intrarile mult mai mici, de exemplu din SUA si intr-o oarecare masura din Rusia, au fost un factor de sustinere in trimestrul IV dar consola stocurilor a reusit sa tina in frau orice ascendenta majora, iar performantele au ramas substantial sub nivelul mediilor din 2015.

Marjele medii de rafinare ale produselor s-au dovedit mai putin dinamice comparativ cu anul trecut. Performantele la benzine au jucat un rol important in aceasta schimbare ce a fost sub presiune pe parcursul lunilor de vara. Cu toate acestea, marjele medii pentru structuri simple, medii si complexe au ramas semnificativ mai mari, decat, de exemplu in 2014.

Un an puternic la inceput si la sfarsit pentru complexul distilatului usor a contrabalansat o inca sub presiune (dar treptat imbunatatita) piata a distilatului mediu, in timp ce un echilibru semnificativ mai strans pe piata globala a pacurei – indicat printr-o imbunatatire a performantelor in piata – au sprijinit de asemena semestrul II. Impactul asupra materiei prime nu trebuie nici el subestimat. Diferentialul Brent Urals a fost in medie semnificativ mai mic comparativ cu 2015, oferind astfel un avantaj suplimentar in marja pentru aceste tipuri de titei, in comparatie cu alte regiuni de rafinare. Nivelurile de consum in zona Mediteraneana au fost rezistente mai ales in ultimele luni ale anului 2016.

Evoluția pieței de schimb valutar a fost concentrată în anul 2016, în principal, în jurul următoarelor evenimente:

La data de 10 martie 2016, Banca Central Europeană (BCE) a decis să reducă ratele dobânzilor în continuare (rata principală de refinanțare de la 0,05% la 0,00%, rata de depozit de la -0,3% la -0,4%, rata de creditare marginală de la 0,3% la 0,25%). Președintele BCE, Mario Draghi, a redus ratele la valori record, a început un program de cumpărare de obligațiuni, care va adăuga cel puțin 1,7 trilioane EUR (1,9 trilioane USD) în lichidități, și a oferit împrumuturi ultra-ieftine către bănci în încercarea de a reinvia inflația în blocul monetar format din 19 țări ale Uniunii Europene.

Brexit: Înainte de 23 iunie, ziua votului, preocupările în legătură cu Brexit-ul au continuat să se accelereze, ceea ce duce la un mediu global în care moneda EURO a început să se deprecieze față de USD. Ca urmare a acestui fapt, leul s-a depreciat față de EUR și USD. Încrederea economică în zona Euro a scăzut în luna iunie în așteptarea unui referendum în UK care în mod neașteptat a decis să parasească UE;

SUA alegeți surpriza: Trump a marcat o victorie surpriză asupra democratei Hillary Clinton în lupta pentru Casa Albă, în timp ce republicanii au păstrat controlul atât al Camerei Reprezentanților cât și al Senatului. După victoria lui Trump, previziunile pentru titlurile Federale au înregistrat aproape în totalitate o tendință de creștere.

Oficialii Rezervei Federale au crescut rata dobânzii în decembrie 2016, pentru prima dată în acest an, și au prognozat o cale mai abruptă pentru costurile împrumutului în 2017, declarând că așteptările inflaționiste au crescut considerabil, și au sugerat că piața forței de muncă este în strângere. După rezultatul pozitiv al reuniunii Rezervei Federale, dolarul s-a apreciat față de aproape toate valutele.

În anul 2017, nivelul cotațiilor pentru titeiul de tip Brent s-au mișcat de la începutul anului 2017 și până în luna martie în jurul a 55\$/bbl. Lunile următoare până în iulie au fost caracterizate de o volatilitate majoră, ducând la diferențe crescătoare și descrescătoare de până la 5\$/bbl. Cotațiile au scăzut sub 45\$/bbl în a doua jumătate a lunii iunie, acesta fiind minimumul anual înregistrat. În semestrul II o serie de opriri neplanificate și creșterea cererii la nivel global au dus la scăderea stocurilor și la o percepție că piața de titei nu este suficient aprovizionată.

Respectarea deciziei de a reduce volumele de titei extrase atât în țările membre OPEC, cât și în afara acestui grup au contribuit în mod decisiv la rebalansarea pieței internaționale. Totodată, creșterea volumelor de titei procesate în anumite centre la nivel global a dus la absorbția noilor volume puse pe piață în bazinul Oceanului Atlantic.

Anul 2017 a fost unul agitat pentru diferentele între cotațiile de tip Brent și cele de tip Urals. Atât în zona Mediteraneană, cât și în NV Europei valoarea înregistrată la începutul anului a fost în jur de 1,1 \$/bbl, respectiv 1,75 \$/bbl conform Platts. Ambele tipuri de titei Urals s-au situat în jur de 1 \$/bbl sub titeiul de tip Brent până la sfârșitul lunii mai, după care cotațiile s-au apropiat de valorile titeiului de tip Brent, ajungând la finele lunii iulie și începând de august să le depășească cu puțin. Motivul acestei performanțe bune poate fi atribuit scaderii volumelor de Urals încărcate din NV Europei începând cu luna mai în perioada unor lucrări de mentenanță executate la o conductă din zona.

Revenirea la valori normale ale livrarilor începând din august, au dus la mărirea diferenței față de titeiul de tip Brent. La sfârșitul lunii septembrie a avut loc referendumul pentru independența Kurdistanului din nordul Irakului, moment după care forțele guvernamentale irakiene au ocupat câmpurile petrolifere care până atunci fuseseră sub controlul regional din Kurdistan. Ca urmare, exporturile irakiene din portul Ceyhan au scăzut considerabil, ceea ce a făcut să scadă diferența între titeiul de tip Brent și cel de tip Urals, scăzând de la 0,80 \$/bbl, respectiv 1,30 \$/bbl la 0,25 \$/bbl și respectiv 1 \$/bbl conform Platts. Perioadele scurte de mentenanță la rafinăriile din Rusia în trimestrul IV au dus la scăderea volumelor de titei cu conținut mediu de sulf către Europa și scăderea diferenței față de titeiul de tip Brent. Un alt factor care a susținut această performanță a fost închiderea temporară a conductei Forties cu o capacitate de 450.000 bbl/zi începând cu 11 decembrie și până la sfârșitul anului.

Diferența dintre cotația benzinei fără plumb și cea a titeiului de tip Brent a avut o performanță bună în 2017, deși nu au mai fost atinse valorile record din 2016 cererea mare de pe piețele regionale și la nivel global precum și concurența din zona distilatelor medii a păstrat un nivel ridicat al diferențelor în cea mai mare parte a anului. Nivelul stocurilor care la începutul anului era mai mare a scăzut spre sfârșitul anului către media ultimilor 5 ani. Cererea de benzină în zona Mediteraneană s-a situat la un nivel similar cu cel din anul calendaristic anterior. Această performanță nu concorda cu previziunile de acum câțiva ani și a fost determinată în parte de revenirea economică, dar și de prețurile relative scăzute și de tendința pronunțată din Europa de a achiziționa mașini noi cu motoare pe benzină și nu pe motorină.

Diferențele dintre cotațiile grupei benzinelor și cea a titeiului de tip Brent a fost supusă unei presiuni în creștere în trimestrul IV, în special, în comparație cu ultimii 2 ani. Trebuie să ținem cont de faptul că în iernile lui 2016 și 2017 diferența a avut valori ridicate, dar acest în acest an comportamentul respecta variația sezonieră, când cererea scăzută din bazinul Atlanticului influențează negativ performanța benzinelor până târziu în trimestrul I. Totuși, faptul că în America Latină nu au crescut volumele de titei procesat, iar rafinaria Ruwais are încă probleme, sunt factori care ajută la o evoluție pozitivă a grupei benzinelor cel puțin la începutul lui 2018.

În general, anul 2017 a fost unul bun pentru pietele de desfacere a motorinei auto, în mare parte datorită cererii în creștere. În plus, scăderea stocurilor în Europa și SUA au dus la reducerea semnificativă a inventarului permanent la nivel global. Diferența între cotațiile la motorină și cea a titeiului de tip Brent în zonele importante a avut valori mai mari față de anul anterior. Impactul uraganului Harvey și scăderea în aportul de motorină din SUA pe piața globală a dus la creșterea semnificativă a valorii diferențelor pentru o scurtă perioadă de timp. Creșterea și scăderea bruscă s-a resimțit cel mai acut în Europa, piața pe care sunt absorbite volume importante de distilate medii provenind din SUA. Diferența dintre cotația la motorină și cea a titeiului de tip Brent a scăzut în trimestrul IV, datorită volumelor mari intrate în regiune prin arbitraj, dar și a creșterii volumelor de titei procesate de o parte dintre rafinăriile europene care fac eforturi de a beneficia de valorile mari. Un ajutor suplimentar a venit din scăderea exporturilor din SUA, care au fost direcționate în special către piața din America Latină, totuși valorile diferenței înregistrate în Europa s-au situat sub cele din SUA sau Asia, unde au rămas la niveluri ridicate până spre sfârșitul anului.

Valoarea marjei de rafinare pentru titeiul sulfurat din zona Mediteraneană a fost cu peste 30% mai mare decât în 2016, datorită suportului primit de la grupa distilatelor medii într-o economie globală în revenire. Aceste valori ale marjei au fost o încurajare pentru acei rafinieri din regiune care au trecut la majorarea volumelor de titei procesate pentru a onora cererea în creștere de pe piața și a suplini scăderea volumelor datorate problemelor tehnice din America Latină. O consecință directă a fost creșterea volumului de titei procesat cu circa 160.000 bbl/zi față de 2016. În trimestrul III, capacitatea de rafinare a scăzut și mai mult în sezonul uraganelor care a fost mult mai sever decât în 2016, reducând volumele de titei procesate în septembrie cu 1,5 milioane bbl/zi față de luna anterioară.

În trimestrul IV, presiunea cauzată de creșterea volumelor de produse trimise pe piața a dus la scăderea valorilor diferenței între cotația de benzină și cea a titeiului de tip Brent, precum și la cea a pacurei, împinsă în jos de cotațiile în creștere pentru titei începând cu lunile de vară. Diferențele din zona Mediteraneană au fost impactate negativ de o piața mai puternică pentru titeiul de tip Urals, datorită creșterii volumelor de titei procesate și a lipsei ofertei pentru acest tip de titei din regiune. Diferența titeiului de tip Urals față de titeiul de tip Brent a fost de circa 1 \$/bbl, în scădere în trimestrul IV față de perioada similară a anului 2016.

În anul 2018 titeiul de tip Brent a crescut cu +17,1\$/bbl. (+31,6%) în anul 2018 comparativ cu anul 2017 și s-a stabilit la o medie anuală de 71,3\$/bbl., cu cel mai mare nivel, din octombrie 2014, înregistrat pe 4 octombrie – 86,2\$/bbl.

OPEC și aliații săi se pare că și-au îndeplinit misiunea de a reduce stocurile globale de titei la nivelurile dorite, potrivit Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), atenționând că piața ar putea deveni prea stransă dacă oferta rămâne limitată. AIE, care coordonează politicile energetice ale națiunilor industrializate, a declarat că stocurile din țările dezvoltate ar putea scădea la nivelul mediu de pe ultimii 5 ani – o unitate de măsură folosită de OPEC pentru a măsura succesul reducerilor de producție – încă din luna mai.

În mai, piața a crescut brusc după ce președintele american, Donald Trump a renunțat la o înțelegere nucleară internațională cu Iranul, care ar putea afecta exporturile de titei ale OPEC pe o piață deja strânsă. Arabia Saudită a monitorizat impactul retragerii Statelor Unite din acordul nuclear cu Iranul asupra aprovizionării cu petrol și era pregătită să contrabalanseze orice lipsă, dar nu era dispusă să acționeze singură pentru a umple golul. OPEC s-a concentrat mai mult pe identificarea nivelului adecvat stocurilor de petrol decât asupra impactului asupra aprovizionării în urma sancțiunilor SUA asupra Iranului.

În cursul lunii iunie prețul titeiului a scăzut, în condițiile în care OPEC a fost de acord să crească producția de petrol, obținând un compromis în ultimul minut asupra amenințărilor Iranului de a opune dreptul de veto pentru orice majorare a producției. “Avem un acord” scris de a face o ajustare de 1 milion barele pe zi la reducerile de producție implementate de grup în colaborare cu aliații, inclusiv Rusia, a declarat reporterilor de la Viena ministrul Saudit al Energiei, Khalid Al-Falih. În realitate acordul adăuga 600,000 barele pe zi de petrol pe piață, aproximativ 0,5% din oferta globală, deoarece mai mulți membri nu reușesc să mărească producția.

Presiune adițională de scădere asupra prețului titeiului a apărut după ce producția de titei a SUA în săptămâna 9-13 iulie a atins 11 milioane barele pe zi pentru prima dată în istoria țării (Departamentul de Energie), producția de titei de sist continuând să crească.

În septembrie 2018, titeiul de tip Brent a crescut brusc la cel mai mare nivel din noiembrie 2014 (83,6\$/bb.) pe măsura ce investitorii s-au concentrat asupra perspectivelor unei piețe restrânse ca urmare a sancțiunilor aplicate de SUA împotriva marelui exportator de titei, Iran, care urmează să fie puse în aplicare în noiembrie.

Titeiul de tip Brent a crescut în octombrie 2018 cu +2,3\$/bbl. la un nivel mediu de 81,2\$/bbl. Ritmul de creștere a prețurilor a fost ca urmare a deciziei OPEC de a nu ajusta oferta de titei înainte de declinul așteptat al livrarilor din Iran în conformitate cu sancțiunile SUA din noiembrie și declinul continuu al livrarilor din Venezuela.

Dar în ciuda nivelului ridicat din octombrie față de septembrie, în cursul lunii prețul titeiului a avut o tendință descendentă începând din 4 octombrie (86,2\$/bbl. cel mai mare nivel din noiembrie 2014) până în ultima zi (75,5\$/bbl.), întrucât startul sancțiunilor SUA împotriva exporturilor Iranului au fost atenuate prin derogări care vor permite anumitor țări să mai importe titei iranian, cel puțin temporar.

Titeiul de tip Brent a scăzut în noiembrie cu -16,4%/bbl. (-20,2%) la un nivel mediu de 64,7\$/bbl., cea mai mare scădere într-o singură lună din ultimii 10 ani, din cauza următorilor factori:

- Startul sancțiunilor SUA împotriva exporturilor Iranului a fost atenuat prin derogări care vor permite anumitor țări să mai importe titei iranian, cel puțin temporar.

- Productia de petrol din Rusia a atins din nou cel mai mare nivel din ultimii 30 ani – 11,41 milioane barili pe zi in octombrie. Aceasta a fost mai mare decat nivelul precedent atins in septembrie de 11,36 milioane barili pe zi.
- OPEC a marit productia de titei in octombrie la cel mai mare nivel din decembrie 2016; in plus OPEC a pompat 33,31 milioane barili pe zi in noiembrie, in crestere cu 390.000 barili pe zi fata de septembrie.

Pe 7 Decembrie OPEC a agreat o reducere a ofertei de titei pentru urmatoarele sase luni cu 0,8 milioane barili/zi fata de nivelul productiei din octombrie (-2,5%). Acest lucru a condus la unul dintre cele mai mari salturi din cursul unei zile a pretului titciului Dated Brent, +4,3\$/bbl. In decembrie OPEC a scazut productia de titei, cu cea mai mare cantitate din aproape ultimii doi ani, deoarece Arabia Saudita a inceput mai devreme acordul de limitare a productiei, in timp ce Iran si Libia au inregistrat scaderi involuntare (Reuters). OPEC a pompat 32,68 milioane barili pe zi in decembrie, in scadere cu 460,000 barili pe zi fata de noiembrie si cea mai mare scadere lunara din ianuarie 2017.

Marjele europene de rafinare au scazut in 2018 cu -5,9\$/MT (-11,1%) fata de anul 2017 si s-au stabilit la o medie de 47,5\$/MT si de asemenea au scazut si in trimestrul IV 2018 cu -1,7\$/MT (-3,5%) fata de trimestrul IV 2017. Marjele europene de rafinare au inceput anul 2018 la un nivel record scazut, in jur de 30\$/MT. Aceasta presiune a venit de la ratele ridicate de procesare din SUA pe fondul unor rate de procesare de asemenea ridicate si in Europa. Rafinariile americane au functionat la maxim, profitand de avantajul unei materii prime mai ieftine (diferentialul WTI- Dated Brent pana la -7\$/bbl.), punand presiune pe marjele europene.

Dar in lunile februarie si martie marjele de rafinare s-au redresat in mod consecvent si chiar au ajuns la 62\$/MT datorita mentenantei grele din SUA, care a ajutat crack-urile europene. In ciuda acestei cresteri in ultima parte a trimestrului I, nivelul mediu al marjelor (aprox. 45,8\$/MT) a fost cu 7% mai mic decat in trimestrul I 2017.

In trimestrul I crack-urile de jet au crescut la niveluri nemaivazute din 2014 (16,3\$/bbl.) deoarece piata europeana a ramas stransa datorita importurilor reduse din alte regiuni.

Crack-urile de benzina au scazut in prima parte a trimestrului II cu -1,7\$/bbl. la 10\$/bbl. Scaderea a fost mai putin pronuntata in zona Mediteraneana deoarece intreruperea neplanificata a unei rafinarii de 46,000 barili/zi din Bilbao, Spania (Reuters) a oferit putin sprijin. Crack-urile europene de motorina au inregistrat o tendinta descendenta in luna aprilie, dar in general au ramas aproape de nivelurile ridicate atinse in martie (12,5\$/bbl.).

In cea de a doua parte a trimestrului II marjele europene de rafinare s-au redresat deoarece cerintele de import au ramas ridicate in America si exporturile din Rusia au ramas limitate, sustinand crack-urile europene. Europa ramane principala sursa mondiala a cresterii crack-urilor de produse semi-distilate. In cursul lunii august aceste crack-uri de motorina au atins niveluri record, ajungand la aproape 17\$/bbl.

Dar la sfarsitul trimestrului III, crack-urile de benzina au scazut de la 11,3\$/bbl. pana la 6,4\$/bbl. (-43%). Piata europeana de benzina a inregistrat o scadere a cererii, deoarece interesul de achizitii din partea SUA a fost insuficient in ciuda sezonului de uragan. Factorul principal este o piata slaba de benzina la nivel global care are prea multa productie fata de cerere. Stocurile globale au fost cu 8% mai mari fata de anul trecut, iar stocurile europene de benzina sunt pe cale sa se majoreze considerabil, cu aproximativ 11% mai mult in trimestrul IV 2018 fata de trimestrul IV 2017. De asemenea, avand in vedere ca SUA este bine aprovizionata, se astepta la acel moment ca exporturile catre America de Nord sa scada. Cifrele din septembrie au aratat exporturile europene de benzina in America de Nord la doar 293,000 barili pe zi, in scadere cu 39% fata de anul precedent (Reuters).

Trimestrul IV 2018 a aratat ca pietele globale ale petrolului erau din ce in ce mai supraalimentate cu distilate usoare, cum ar fi benzina, in timp ce nu existau destule distilate medii, cum ar fi motorina, fapt care au generat o mare diferenta intre preturile celor doua produse. Pentru a face fata cererii de distilate medii, rafinariile au procesat volume mari de titei si astfel au adaugat si benzina intr-o piata deja supraalimentata.

Declinul sezonier al cererii in vestul Suezului si oferta ampla la nivel global au cantarit mai mult pe piata. Stocurile de benzina din zona ARA (Amsterdam-Rotterdam-Antwerp) au fost la un nivel record pentru aceasta perioada a anului (Reuters), iar stocurile SUA au crescut contra-sezonier.

In timpul mentenantei de toamna, marjele de rafinare au atins 72\$/MT, ajutate de scaderea brusca a pretului titeiului si de crack-urile de motorina care au crescut pana la maxime multianuale, trecand de bariera de 21\$/bbl. in zona Mediteraneana. La inceputul lunii decembrie, marjele de rafinare au scazut consistent la 34\$/MT deoarece majoritatea rafinariilor europene au revenit dupa mentenanta.

In consecinta, crack-urile de motorina au alunecat la 15\$/bbl. pe fondul volumelor dinspre Rusia- Primorsk din decembrie, suspendarii grevei din rafinariile franceze si a apetitului mai scazut al achizitionarii de produse.

Titeiul mai sulfuros, cum ar fi Urals, a continuat sa se comercializeze la un premium fata de titeiul nesulfuros, cum ar fi Dated Brent, in timp de crack-urile de benzina s-au situat sub pragul de jos din ultimii ani. Analistii de piata se asteptau la acel moment ca marjele de rafinare sa se confrunte cu presiuni serioase in conditiile in care si crack-urile de motorina si pacura au pierdut o parte din forta lor recenta.

In prima parte a trimestrului I 2018 cursul de schimb RON/EUR si-a prelungit trendul general ascendant, amplificandu-si fluctuatiile, pentru ca ulterior, pe fondul reinstalarii unui calm relativ pe piata financiara internationala, sa consemneze o relativa stabilizare la o medie trimestriala de 4,66 RON/EUR.

Din perspectiva variatiei anuale medii a cursului de schimb consemnate in trimestrul I, moneda nationala (RON) si-a majorat deprecierea nominala fata de EURO (media anuala in 2017 fiind de aproximativ 4.57 RON/EUR), dar, mai ales, aprecierea fata de dolarul SUA (media trimestrului I 2018 fiind de aproximativ 3,79 RON/USD in timp ce media anuala in 2017 a fost de aproximativ 4,05 RON/USD).

In trimestrul II 2018 cursul de schimb RON/EUR a consemnat fluctuatii mai ample, tinzand totusi sa se mentina pe palierul pe care s-a plasat in a doua jumatate a trimestrului anterior (media trimestrului II 2018 fiind de aproximativ 4,65 RON/EUR).

Influentele externe au devenit predominante si pe piata interna in primele decade ale lunii iunie, pe parcursul carora cursul de schimb RON/EUR a urcat relativ alert, atingand un nou maxim istoric (4,6695 RON/EUR, in data de 21 iunie). Ulterior inasa, acesta a tins sa revina la valori usor mai joase.

Din perspectiva variatiei anuale medii a cursului de schimb consemnate in trimestrul II, moneda nationala si-a diminuat deprecierea nominala fata de EURO, dar si-a redus in mai mare masura aprecierea fata de dolarul SUA (media trimestrului II 2018 fiind de aproximativ 3,90 RON/USD).

In trimestrul III 2018 cursul RON/EUR a continuat sa fluctueze, dar in jurul unui palier relativ inferior celui din trimestrul II 2018 (media trimestrului III 2018 fiind de aproximativ 4,65 RON/EUR).

Dupa ce a atins un nou minim al anului la inceputul lunii august (4,6206 RON/EUR pe 3 august), raportul RON/EUR a cunoscut o noua crestere episodica, urmand ca la finele primei decade a lunii septembrie sa se reinscrie pe o traiectorie usor ascendenta.

Din perspectiva variatiei anuale medii a cursului de schimb consemnate in trimestrul III, moneda nationala si-a diminuat si in acest interval deprecierea nominala fata de EURO si a consemnat prima depreciere nominala din ultimele cinci trimestre fata de dolarul SUA (media trimestrului III 2018 fiind de aproximativ 3,99 RON/USD).

In debutul trimestrului IV 2018 cursul de schimb RON/EUR si-a stopat ascensiunea din luna septembrie si a ramas apoi cvasistabil pana spre finalul anului iar incepand cu ultima decada a lunii noiembrie, cursul de schimb RON/EUR a tins totusi sa scada usor.

Din perspectiva variatiei anuale medii a cursului de schimb consemnate in trimestrul IV, moneda nationala si-a diminuat deprecierea nominala fata de EURO (media trimestrului IV 2018 fiind de aproximativ 4,66 RON/EUR) si a consemnat cea mai ampla depreciere nominala din ultimele sapte trimestre fata de dolarul SUA (media trimestrului IV 2018 fiind de aproximativ 4,08 RON/USD).

Cursul de RON/USD a avut o depreciere de 4% (trimestrul IV 2018 fata de trimestrul IV 2017, in medie) si o apreciere de 3% an pe an. Banca centrala este in continuare vigilenta cu privire la evolutia cursului de schimb, iar analistii se asteapta ca stabilitatea cursului de schimb sa fie principala motivatie a deciziilor privind rata dobanzii, in special daca se intensifica presiunea de depreciere asupra monedei nationale (adica RON). Inflatia de baza este stabila, deci Banca Nationala a Romaniei (BNR) este mai putin probabil sa fie tulburata de aceasta. BNR ar putea fi preocupata de deteriorarea competitivitatii care ar putea spori presiunile de depreciere asupra monedei (si anume, RON).

In anul 2019, pretul titeiului a fluctuat intre 53,2 si 74,7 USD/bbl, avand o medie de 64,2 USD/bbl, comparativ cu anul 2018 cand a fluctuat intre 50,2 si 86,2 USD/bbl, avand o medie de 71,3 USD/bbl.

Titeiul de tip Brent a inceput anul 2019 la un nivel de 53,9 USD/bbl, in scadere cu 11% sau cu 6,5 USD/bbl mai putin fata de luna precedenta, dar pentru a creste mai apoi spre finele lunii cu 15% sau cu 8,3 USD/bbl, ajungand la nivelul de 62,2 USD/bbl, reprezentand astfel cea mai mare crestere in decursul unei luni, nemaiintalnita din aprilie 2016. Aceasta dinamica a fost determinata in principal de efectul combinat al masurilor de reducere a productiei de petrol, masuri luate de Organizatia Tarilor Exportatoare de Petrol (OPEC) si aliatii sai la finele anului 2018, dupa ce pretul petrolului a scazut ca urmare a anxietatilor privind cresterea globala precum si sanctiunile economice ale SUA initiate asupra Venezuelei, tara care detine cea mai mare rezerva de petrol din lume.

In luna februarie 2019, pretul titeiului de tip Brent a crescut pana la 67,1 USD/bbl, avand o medie de 64 USD/bbl, adica cu 8% mai mare fata de pretul mediu al lunii ianuarie. Aceasta crestere s-a datorat efectului reducerilor de productie OPEC+, urmate de masuri si optimism sporit la acel moment in ceea ce priveste progresul negocierilor comerciale dintre Statele Unite ale Americii si China, care pot influenta cererea de energie din cele mai mari doua economii ale globului.

In cursul lunii martie 2019, pretul titeiului de tip Brent a crescut la o medie de 66,1 USD/bbl, cu 3% in plus fata de februarie 2019, intrucat productia OPEC a atins cel mai scazut nivel in ultimii patru ani. Titeiul de tip Brent continua sa creasca pana la 74,3 USD/bbl pana la 25 aprilie 2019, avand un nivel mediu de 71,3 USD/bbl sau cu 8% mai mare fata de luna martie 2019, rezultand din eliminarea scutirilor la exporturile iraniene de petrol si din sanctiunile asupra Venezuelei.

Pretul mediu al titeiului de tip Brent a fost de 71,1 USD/bbl in luna mai 2019, apropiat de nivelul mediu al lunii aprilie, atingand nivelul zilnic cel mai inalt de 74,7 USD/bbl in data de 16 mai 2019 si apoi scazand cu 9,1 USD/bbl sau cu 12% si atingand nivelul de 65,6 USD/bbl pana la sfarsitul lunii. Motivul acestei dinamici negative a fost datorat ingrijorarii din ce in ce mai mare in legatura cu conflictul comercial dintre SUA si China, tarifele SUA asupra importurilor din China crescand in luna mai 2019. Acest lucru a intensificat conflictul economic dintre cele doua cele mai mari economii nationale, rezultand astfel cresterea ingrijorarii in privinta decelerarii economiei globale.

In luna iunie 2019 pretul titeiului de tip Brent a ramas la un nivel mediu scazut de 64,1 USD/bbl cu 10% sau cu 7 USD/bbl sub nivelului lunii mai 2019, fiind cea mai mare scadere medie a preturilor lunare din anul 2019. Tensiunile comerciale dintre SUA si China au continuat sa alimenteze asteptarile pentru scaderea cererii de energie, Agentia Internationala pentru Energie si-a redus prognoza pentru cererea globala de petrol pentru a doua luna, la 1,2 milioane barili pe zi, de la 1,3 barili pe zi in luna precedenta. Dupa ce in data de 20 iunie 2019 Iranul a doborat, cu o racheta tip sol-aer, o domna de supraveghere a SUA, in stramtoarea Hormuz, pretul a crescut la 66,7 USD/bbl in 26 iunie si a inchis luna la nivelul de 66,1 USD/bbl.

Pretul titeiului de tip Brent a inchis luna iulie 2019 cu un nivel mediu de 64,1 USD/bbl, in linie cu media lunara din iunie 2019, cu o volatilitate puternica a pretului, in cursul lunii de 6,3 USD/bbl, pretul titeiului crescand pana la 67,3 USD/bbl pe 11 iulie si apoi a scazut pana la cel mai mic nivel al lunii de 61,1 USD/bbl in data de 18 iulie 2019. Cresterea dinamicii a fost declansata de tensiunile continue din Orientul Mijlociu si de nivelul mai scazut raportat al stocurilor din SUA, in timp ce volatilitatea din cursul lunii a fost cauzata de preocuparile din ce in ce mai mari cu privire la cerere, intrucat datele economice globale au continuat sa se deterioreze.

Pretul titeiului a continuat sa scada in august 2019 pana la un nivel mediu lunar de 59 USD/bbl, -8% sub nivelul lunii august, a doua cea mai mare scadere lunara a anului, intensificata de tensiunile razboiului comercial SUA-China, aceasta din urma raspunzand cresterii tarifelor din SUA la importurile din China, prin adugarea de tarife proprii la produsele americane.

La 14 septembrie 2019, dupa atacul cu drone asupra instalatiilor de prelucrarea titeiului din compania de stat a Arabiei Saudite, Aramco, pretul titeiului de tip Brent a crescut la 68,2 USD/bbl, fata de 61,1 USD/bbl inainte de acest atac, stabilindu-se la un nivel mediu de 62,8 USD/bbl, cu 6% mai mare fata de media lunii august.

In urma acestui incident, Arabia Saudita a redus productia la nivelul de dinainte de atacuri. Presedintele Trump a anuntat in 11 octombrie o tranzactie comerciala cu China. Sfarsitul lunii octombrie a adus un nivel al titeiului de tip Brent de 59,7 USD/bbl, nivel care a continuat sa creasca treptat in luna noiembrie 2019 atingand un nivel mediu lunar de 63 USD/bbl si in luna decembrie un nivel mediu de 67 USD/bbl. In acest al patrulea trimestru al anului 2019, tendinta preturilor titeiului a fost determinata de planurile OPEC privind reduceri si mai mari, asteptarile de imbunatatire cu privire la cresterea economiei mondiale, relatiile SUA-China.

Inainte de 2019, pentru un interval de 9 ani (2010-2018), titeiul sulfuros a fost tranzactionat la un discount comparativ cu titeiul mai putin sulfuros – media discount-ului fiind de 1,1 USD/bbl. Pentru prima oara din 2010, in cursul anului 2019 titeiul sulfuros Urals a fost tranzactionat la un diferential pozitiv de pret de piata USD/bbl comparativ cu titeiul de tip Brent, iar ca medie simpla a anului preturile Urals cu Brent au fost situate la acelasi nivel.

Acest efect negativ determinat de piata nu a fost anticipat de agentiile internationale de cercetare de piata si a fost declansat de mai multi factori cheie:

- Disponibilitatea mai mica a titeiului sulfuros, declansata de supra-conformarea producatorilor OPEC+ cu reducerile vizate, primul tip de titei impactat fiind titeiul sulfuros;
- Incidentul de poluare cu cloruri pe conducta Transneft Druzhba in aprilie 2019 a declansat o penurie in perioada aprilie-mai 2019, reflectata in diferentialul crescut Urals vs Brent;
- Sanctiunile americane asupra companiei de stat din Venezuela, initiate in ianuarie 2019, alaturi de sanctiunile asupra Iranului, au reluat o presiune suplimentara de crestere a preturilor titeiului sulfuros, prin limitarea livrarilor in Europa.

Marjele europene au scazut cu -6,44 USD/MT (-15,8%) in 2019 fata de 2018 si s-au stabilit la un nivel mediu de 34,32 USD/MT.

In ceea ce priveste mediul de piata al majei de rafinare, anul 2019 a inregistrat unul dintre cele mai scazute niveluri de marja de rafinare din ultimul deceniu. Principalele motive ale unor asemenea niveluri atat de scazute au fost:

- Diferentialul Urals-Brent la un nivel istoric ridicat, declansat de o disponibilitate extrem de scazuta a titeiului sulfuros, ca urmare a noilor sanctiuni ale SUA impotriva Venezuelei si reluarea sanctiunilor impotriva Iranului;
- Excesul de produse pe piata, cu impact in Europa in principal asupra marjelor pietei de motorina;
- Declinul economic global, accelerat de razboiul comercial SUA-China – cresterea globala in 2019 a fost redusa la 2,6% (banca Mondiala), cu 0,5 puncte procentuale sub prognoza anului trecut, reflectand tranzactii internationale mai slabe decat asteptarile.

Principalele 3 produse (care reprezinta aproximativ 75% din randamentul productiei) si dinamica marjei lor pe piata, comparativ cu anul trecut, sunt dupa cum urmeaza:

- Marja motorinei in piata raportata la titeiul de tip Ural (principalul tip de titei al Grupului KMGI) a atins un nivel de 121 USD/tona in 2019, cu 9 USD/tona mai putin sau cu 7% sub nivelul anului 2018;
- Marja jetului in piata a fost de 147 USD/tona in anul 2019, cu 18 USD/tona mai putin sau cu 11 % sub nivelul anului 2018;

- Benzina a fost cel mai afectat produs din perspectiva impactului pietei, cu un nivel anual de marja de piata de 130 USD/tona, cu 24 USD/tona mai puțin sau cu 16% sub nivelul realității pietei din 2018. Marja benzinei în piața raportată la titeiul de tip Ural a atins un nivel istoric scăzut de 130 USD/tona, nivel niciodată atins în media ultimilor 10 ani, cu ~ 28% sub nivelul istoric (media marjei actuale în piața în perioada 2010-2018 de 181 USD/tona), care în afara de diferențialul Ural nefavorabil, a fost afectat în mod special de surplusul global neprevăzut de benzina. Exporturile de benzina din SUA au crescut, depășind toate prognozele anterioare, devenind până la sfârșitul anului 2018 cel mai mare producător de petrol cu 10,96 milioane barele pe zi, depășind Arabia Saudită și Rusia; acest flux excendentar de export de benzina a adăugat o presiune semnificativă asupra marjelor benzinei în piața, în special în Europa care este un exportator net de benzina.

Cu toate acestea, marjele de rafinare erau prognozate spre finele anului în creștere în prima jumătate a anului 2020 pentru majoritatea configurațiilor rafinării, dar existau așteptări de scădere, corecție a pietei, în cele din urmă spre finele lui 2020. Noile reglementări din 2020 ale IMO (Organizația Maritimă Internațională) deja începeau să își facă prezenta din ce în ce mai mult asupra pietelor titeiului și produselor petroliere, operațiunilor de rafinare, pietelor de transport și a schimburilor comerciale.

Pe plan intern, cursul de schimb RON/EURO a cunoscut o creștere relativ abruptă în ultima parte a lunii ianuarie, iar apoi a rămas în apropierea maximului istoric al lunii ianuarie (adică 4,7648 pe 25 ianuarie), pe o traiectorie relativ fluctuantă.

La mijlocul lunii martie, raportul RON/EURO a cunoscut însă o nouă ascensiune mai fermă, iar apoi a rămas cantonat în imediată apropiere a varfului atins în ianuarie. În primele două luni ale trimestrului II 2019, cursul de schimb RON/EUR s-a menținut cvasistabil, pe palierul mai înalt pe care s-a plasat la începutul anului, pentru ca spre finele lunii mai și în primele zile din iunie să consemneze o corecție descendentă relativ abruptă iar la începutul trimestrului III 2019 și-a continuat trendul descendent ca mai apoi spre finalul trimestrului III să urmeze un trend ascendent. Din perspectiva variației anuale medii a cursului de schimb consemnate în anul 2019, moneda națională (adică RON) și-a accelerat deprecierea nominală în trimestrul IV 2019 atât față de EURO, cât și față de dolarul SUA (cea mai amplă depreciere nominală din ultimele 16 trimestre; cursul mediu RON/EUR atingând nivelul maxim, pentru anul curent, de 4,7808 în 21 noiembrie 2019 și cursul de schimb RON/USD atingând nivelul maxim, pentru anul curent, de 4,3605 în prima zi a trimestrului IV 2019).

Banca Națională a României a menținut ratele dobânzilor la 2,5% în concordanță cu consensul general și s-a angajat să consolideze în continuare controlul lichidității, cel mai probabil prin introducerea de instrumente care să permită o reacție rapidă.

În România inflația a rămas în cursul anului 2019 la un nivel ridicat de 4,04%, calculat pe baza IPC, adică Indicele Preturilor de Consum.

In timpul anului 2020 titeiul de tip Brent a scazut cu -22,4\$/bbl. (-34,8%) comparativ cu anul 2019 si s-a situat la un nivel mediu de 41,84\$/bbl.

Anul a inceput cu o crestere semnificativa a pretului petrolului din cauza conflictului dintre Statele Unite si Iran. Scaderea pretului a fost intensificata de Arabia Saudita care a inceput un razboi al pretului impotriva Rusiei, pietele suprasolicitate si socul fara precedent cauzat de pandemia de COVID-19. Titeiul de tip Brent a atins nivelul de 17,7\$/bbl. pe 31 martie 2020 - cel mai mic nivel din Q1 2020, nemaiintalnit din 2003 – iar propunerea OPEC de a reduce productia a fost refuzata de Rusia.

Preturile spot pentru titei au inregistrat o scadere acuta in luna aprilie (-44%) cauzata de un excedent de titei in continua crestere pe piata spot. Dupa aceasta, in a doua jumatate a trimestrului II, pretul titeiului a avut o traiectorie ascendenta si a terminat trimestrul II la un nivel de 42 \$/bbl., deoarece OPEC+ a aprobat o reducere de 10 milioane barili/zi incepand cu luna mai.

Dupa recuperarea din trimestrul II, titeiul de tip Brent a fost destul de stabil in trimestrul III, cu unele castiguri, pe masura ce piata se apropia de echilibru in urma cresterii graduale a cererii si fiind ajutat de speranta unui acord de stimuli pentru a redresa economia SUA. Intre timp, in iulie, OPEC si Rusia au convenit ca incepand cu luna august sa relaxeze reducerile record de aprovizionare, intrucat economia globala isi revine incet dupa pandemia de coronavirus, dar in septembrie, au inceput sa creasca ingrijorarile cu privire la trecerea pietei spre supraoferta.

In timpul trimestrului IV, titeiul de tip Brent a avut un trend ascendent si a reusit sa treaca peste nivelul de 50 \$/bbl pentru prima data de la inceputul lunii martie, alimentat de speranta unei recuperari mai rapide a cererii pe masura ce tarile incep sa lanseze vaccinuri COVID-19.

In decembrie, membrii OPEC+ au ajuns la un acord de crestere a productiei, cu o prima crestere programata de 0.5 milioane barili pe zi in ianuarie, urmata de intalniri lunare pentru a decide ritmul viitoarelor cresteri. Aceasta este o crestere mai lenta decat cea planificata anterior de 1.9 milioane barili pe zi.

Diferentialul Urals-Dated Brent a incheiat trimestrul II la nivelul de +2,5\$/bbl. de la -5,4\$/bbl. la 1 aprilie, deoarece exporturile din Rusia au ramas diminuate cu -20%. Dupa aceasta, pana la finalul trimestrului III a scazut la +0,26\$/bbl. din cauza scaderii cererii de titei sulfuros din Asia si a cresterii fluxurilor catre Europa.

In timpul celui de al patrulea trimestru, diferentialul Urals-Dated Brent a scazut la niveluri negative de -1\$/bbl. deoarece Libia a inceput sa exporte titei sulfuros la sfarsitul lunii septembrie pentru prima data din ianuarie 2020 si pe baza asteptarilor ca OPEC+ va spori productia de titei sulfuros in ianuarie 2021.

Marja europeana de rafinare a scazut cu -18,6\$/MT (-56%) in timpul anului 2020 comparativ cu anul 2019 si s-a situat la un nivel mediu de 14,85\$/MT.

Marjele de rafinare au inceput anul 2020 sub presiune din cauza marjelor slabe de motorina si jet. Marjele de motorina au fost influentate de temperaturile mai ridicate decat de obicei si de exporturile excesive de ULSD din Rusia. In a doua parte a trimestrului I, marjele au crescut pe baza prabusirii pretului titeiului si a diminuarii differentialului Urals-Dated Brent. Marjele de motorina si-au revenit si au progresat puternic in martie datorita reducerii randamentelor in urma mentenantei de primavara. In acelasi timp, marjele de benzina au continuat sa scada in Europa pana la nivelurile minime vazute ultima data in 2008, deoarece stocurile globale continua sa creasca iar cererea de jet a scazut puternic in sectorul aviatiei, pe seama inchiderii granitelor si a interdictiilor de calatorie impuse in lumea intreaga.

Marjele de rafinare au scazut in trimestrul II din cauza stocurilor ridicate de produse petroliere si a cresterii pretului petrolului pe baza reducerilor OPEC de productie titei. Marjele de motorina s-au prabusit in trimestrul II, deoarece capacitatea de stocare a fost aproape de 100%, cauzata de schimbarea prea agresiva a randamentelor celorlalte produse catre cel de motorina si din cauza volumelor mari de motorina venite din Rusia si Asia. Marjele de benzina au fost reduse, deoarece stocurile globale au continuat sa creasca pe fondul lipsei cererii, iar sezonul de conducere din vara a avut doar un sprijin mic, impactat din cauza restrictiilor coronavirusului. Marjele de jet au devenit negative in trimestrul II, fiind sub presiunea contractiei puternice a cererii din cauza impactului COVID-19 asupra calatoriilor aeriene. Aproximativ 70% din randamentul volumul de jet a fost mutat la motorina si 30% la benzina in procesul de rafinare.

Marjele de rafinare si-au revenit usor in trimestrul III, comparativ cu trimestrul II, in urma cresterii cererii utilizatorilor finali de combustibili rutieri si dupa inceperea sezonului de mentenanta din toamna, totusi inca nu au ajuns la nivelurile de la inceputul anului. Marjele de benzina au crescut in trimestrul III pana la cel mai inalt nivel de la inceputul lunii martie (109\$/MT), pe masura ce exporturile de benzina catre Africa de Vest au crescut si cererea regionala a revenit. Intre timp, marjele de motorina au atins in trimestrul III cel mai scazut nivel din 1999 (18\$/MT) din cauza excesului de aprovizionare, deoarece exporturile din Orientul Mijlociu catre Europa au crescut simultan cu cererea regionala foarte slaba. Consumul de jet ramane cel mai afectat sector al pietei mondiale a petrolului, deoarece pasagerii evita calatoriile cu avionul ca urmare a pandemiei si a restrictiilor guvernamentale de calatorie.

In timpul celui de al patrulea trimestru, ratele de procesare a rafinariilor europene reduse la 68% (-12,5% fata de anul precedent) au ridicat temporar marjele de la minimele atinse in vara, dar scaderea cererii de produse, ca urmare a restrictiilor suplimentare de circulatie introduse de guvernele europene, a limitat rapid aceste castiguri. Cu toate acestea, in decembrie, marjele au crescut deoarece indicatorii de mobilitate au dat semne de recuperare rapida pentru ca majoritatea tarilor au redus restrictiile pentru sarbatorile de Craciun si vaccinul COVID-19 a inceput sa fie livrat.

In ceea ce priveste cursul de schimb, pe plan intern, cursul de schimb RON/EUR s-a mentinut cvasistabil in prima parte a trimestrului I 2020, pentru ca apoi sa se inscrie pe o traiectorie crescatoare relativ pronuntata.

La mijlocul trimestrului I 2020, cursul de schimb RON/EUR si-a inversat insa brusc sensul miscarii, repositionandu-se pe o panta ascendenta, sub influentele cresterii abrupte a aversiunii globale fata de risc, survenita ca urmare a extinderii rapide a epidemiei de coronavirus, inclusiv in Europa, si a amplificarii ingrijorarilor privind impactul acesteia asupra economiei globale.

In trimestrul II 2020, cursul de schimb RON/EUR si-a continuat tendinta ascendenta dar si-a atenuat fluctuatiile, avand o medie de 4,8367- sub nivelul maxim al semestrului I 2020, dar inca la niveluri ridicate.

In trimestrul III 2020, cursul de schimb RON/EUR s-a mentinut cvasistabil in primele doua luni, pentru ca in septembrie sa cunoasca doua episoade de crestere mai accentuata, avand o medie de 4,8446 si atingand in data de 25 septembrie 2020, nivelul maxim de 4,8750 pentru anul 2020.

Din perspectiva variatiei anuale medii, consemnate in trimestrul IV 2020, a cursului de schimb, moneda nationala (adica RON) si-a sporit deprecierea fata de EURO dar si-a diminuat-o pe cea in raport cu dolarul SUA. In trimestrul IV 2020 cursul mediu RON/EUR a atins nivelul de 4,8714 - cel mai inalt nivel de curs mediu din ultimii 5 ani.

Banca Nationala a Romaniei a redus, in martie 2020, ratele dobanzilor de la 2,5% la 2%, pentru a combate criza pandemiei, iar in august 2020 a fost facuta o ajustare finala a dobanzii, la 1,5%.

In Romania inflatia a ramas in cursul anului 2020 la un nivel de 2,06%, calculat pe baza IPC, adica Indicele Preturilor de Consum.

V. SITUATIA FINANCIARA A SOCIETATII 2015-2020

In perioada 2015-2020, conform situatiilor financiare auditate si intocmite in conformitate cu OMFP 1286/2012, respectiv OMFP 2844/2016, Societatea a inregistrat urmatoorii indicatori:

1. Indicatori din contul de profit si pierdere (lei)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Venituri din exploatare	9.636.295.232	8.886.095.275	11.257.653.552	14.147.908.234	14.752.142.884	8.233.787.181
Cheltuieli din exploatare	9.232.085.223	8.610.182.195	11.034.292.323	14.036.818.336	14.687.411.515	8.868.816.265
Rezultat din exploatare profit/(pierdere)	404.210.009	275.913.080	223.361.229	111.089.898	64.731.369	(635.029.084)
Venituri financiare	167.075.617	126.839.809	332.234.964	156.965.551	148.508.021	395.784.563
Cheltuieli financiare	715.031.713	376.086.812	137.259.465	497.903.804	506.684.916	282.560.713
Rezultat financiar profit/(pierdere)	(547.956.096)	(249.247.003)	194.975.499	(340.938.253)	(358.176.895)	113.223.850
Venituri totale	9.803.370.849	9.012.935.084	11.589.888.516	14.304.873.785	14.900.650.905	8.629.571.744
Cheltuieli totale	9.947.116.936	8.986.269.007	11.171.551.788	14.534.722.140	15.194.096.431	9.151.376.978
Rezultat profit/(pierdere) brut/a	(143.746.087)	26.666.077	418.336.728	(229.848.355)	(293.445.526)	(521.805.234)
Venituri/(cheltuieli) din Impozitul pe profit amanat	228.038.083	43.335.431	-	(357.275)	(59.284.942)	(124.017.823)
Profit/(pierdere) net/a a exercitiului	84.291.996	70.001.508	418.336.728	(230.205.630)	(352.730.468)	(645.823.057)
<i>Din care,</i>						
Lei	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cheltuieli cu dobanzile, net	(55.841.089)	(60.467.059)	(46.804.098)	(78.799.649)	(78.668.620)	(13.344.509)
(Cheltuieli)/Venituri cu diferentele de curs valutar, net	(423.428.107)	(140.228.024)	308.268.386	(181.901.099)	(145.469.631)	208.940.736

2. Indicatori bilantieri (Lei)

Evolutie activ net (lei)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Capital social	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573
<i>din care varsat</i>	<i>4.410.920.573</i>	<i>4.410.920.573</i>	<i>4.410.920.573</i>	<i>4.410.920.573</i>	<i>4.410.920.573</i>	<i>4.410.920.573</i>
Prime de capital	232.637.107	232.637.107	232.637.107	232.637.107	232.637.107	232.637.107
Rezerve din reevaluare, net de impactul din impozitul pe profit amanat	-	-	600.663.192	566.948.566	533.398.479	509.938.277
Alte rezerve	3.172.596.294	3.169.670.514	3.424.144.892	3.408.959.991	3.386.268.737	3.395.246.289
Rezultatul reportat profit/(pierdere)	(6.632.906.034)	(6.552.828.638)	(6.486.327.206)	(6.049.107.446)	(6.242.510.389)	(6.567.312.044)
Rezultatul exercitiului profit/(pierdere)	84.291.996	70.001.508	418.336.728	(230.205.630)	(352.730.468)	(645.823.057)
Repartizarea profitului	(4.214.600)	(3.500.075)	(20.916.836)	-	-	-
Capitaluri proprii	1.263.325.336	1.326.900.989	2.579.458.450	2.340.153.161	1.967.984.039	1.335.607.145
Total active	6.610.932.792	6.816.492.877	8.095.708.068	7.805.074.361	7.920.362.285	7.398.055.151
Total datorii (inclusiv provizioane)	5.347.607.456	5.489.591.888	5.516.249.618	5.464.921.200	5.952.378.246	6.062.448.006
Activ net	1.263.325.336	1.326.900.989	2.579.458.450	2.340.153.161	1.967.984.039	1.335.607.145

Anul 2015 este anul in care Societatea inregistreaza rezultate financiare pozitive (profit net de aproximativ 84 milioane lei) ca efect al amplului program de modernizare si cresterea capacitatii de procesare a rafinarii Petromidia la 5 milioane tone/an, finalizat in anul 2012 si datorita unui context de piata favorabil, in ciuda unui impact negativ din cauza pierderilor nete din diferente de curs valutar in valoare de aprox. 423 mil. Lei inregistrate in anul 2015. Astfel Rompetrol Rafinare inregistreaza profit net dupa o lunga perioada de timp de pierderi nete semnificative, 10 ani la rand consecutiv, anterior Societatea inregistrand profit net ultima data in exercitiul financiar al anului 2005. In perioada 2006-2014 Societatea a inregistrat pierderi nete ale exercitiilor financiare cumulate in valoare totala de aproximativ 4,3 miliarde de lei, ajungand astfel ca la finalul anului 2015 Rompetrol Rafinare SA sa aiba o pierdere reportata de 6,6 miliarde de lei cu impact major asupra capitalurilor proprii ale Societatii.

Astfel, la finele anului 2015, activul net al Societatii se diminuase la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris și conducerea executivă și Consiliul de Administrație al Societatii intenționează să reglementeze această situație a raportului dintre activul net al Societatii și capitalul social al acesteia, în termenul prevăzut de lege, conform prevederilor art.153.24 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, actualizată și în conformitate cu hotărârile statutare adoptate.

Prin urmare, Consiliul de Administrație întrunit în ședință în data de 10 noiembrie 2016 a convocat Adunarea Generală a Acționarilor, care s-a desfășurat pe data de 19 decembrie 2016. Pe ordinea de zi a ședinței, pe lângă alte subiecte discutate, a fost stabilit ca punct - continuarea activității societății în conformitate cu art. 153.24 din Legea nr. 31/1990 a societăților comerciale, republicată, și faptul că se vor lua măsurile necesare de remediere a situației activului net. Adunarea Generală a Acționarilor din data de 19 decembrie 2016 a hotărât continuarea activității societății și a stabilit data de 31 decembrie 2017 pentru remedierea situației anterior menționată.

In anul 2016 Societatea înregistrează din nou un rezultat net pozitiv în valoare de 70.001.508 lei pe fondul îmbunătățirii marjelor de rafinare cu 23% în creștere față de anul trecut, atingând un nivel de 42,5 USD/t față de 34.4 USD/t în 2015.

Rezultatele financiare ale companiei au continuat să fie influențate pozitiv de condițiile mai favorabile de piață, precum și de programele de optimizare a proceselor de producție (creșterea capacității de procesare și creșterea ponderii produselor albe din totalul produselor finite) și a costurilor de operare, începute în anul 2014 și continuate cu succes în anul 2015 și 2016 (dintre care, reducerea consumurilor de energie termică și electrică sunt cele mai semnificative).

Cu toate acestea rezultatul net al Societatii a fost influențat în mod negativ de deprecierea monedei naționale (RON) față de dolarul American (USD) din timpul anului 2016, Societatea înregistrând o pierdere netă din diferențe de curs valutar în valoare de aprox. 140 mil. Lei. Cursul USD/RON a închis la nivelul de 4,3 la 31.12.2016 față de nivelul de 4,15 la finalul anului 2015.

Adițional, Rompetrol Rafinare a recunoscut un provizion de mediu suplimentar în valoare de 52 milioane Lei în baza unor asumări tehnice privind valoarea totală actualizată a costurilor de ecologizare a bătărilor de la rafinaria Vega.

In anul 2017 Rompetrol Rafinare SA reusește să înregistreze un profit net semnificativ în valoare de 418.336.728 lei pe fondul unor marje de rafinare bune, deși în scădere față de cele realizate în anul anterior și datorită înregistrării unui câștig important din diferențe de curs valutar, net în valoare de 308.268.386 lei ca urmare a aprecierii monedei naționale (RON) față de dolarul american (USD) din timpul anului. La finalul anului 2017 cursul USD/RON era 3,89 față de un curs de 4,30 de la închiderea anului 2016.

In legatura cu redresarea Activului net al Societatii, in cursul anului 2017, au fost elaborate diverse analize pentru identificarea celei mai bune metode pentru remedierea acestuia.

Urmatoarele operatiuni au contribuit la remedierea activului net al Societatii in anul 2017:

1. In luna noiembrie 2017 Societatea a incheiat un contract de imprumut hibrid cu KMG International NV in valoare de 72,2 milioane USD ca urmare a conversiei unei datorii comerciale a societatii fata de KMG International NV (aproximativ 285,5 milioane RON rezultata din cesiunea de catre Rompetrol Petrochemicals SRL in favoarea KMG International NV a unei creante comerciale detinuta fata de Societate). Imprumutul hibrid este negarantat, rambursabil peste 51 de ani, subordonat oricarei datorii prezente si viitoare a companiei iar dobanda se inregistreaza functie de indeplinirea unor anumite conditii de profitabilitate si legale. Acest imprumut a fost tratat din punct de vedere contabil ca si element de capital si inregistrat in evidenta contabila a Societatii in contul „Alte rezerve”.
2. Incepand cu 31 decembrie 2017, Societatea si-a schimbat politicile contabile privind recunoasterea și evaluarea activelor imobilizate, pentru clasa 212 Constructii, de la modelul de cost la cel de reevaluare. Schimbarea de la modelul de cost la cel de reevaluare va oferi o imagine mai transparenta si actualizata a valorii activelor Societatii. Valoarea justa a clasei 212 Constructii a fost determinata utilizand metoda costului de inlocuire. Evaluările au fost efectuate de catre un evaluator specializat.

Un castig net din reevaluarea clasei 212 Constructii in valoare de 695,5 milioane RON a fost inregistrat in evidenta Societatii in 2017, fiind recunoscut un castig din reevaluare de 715,08 milioane RON in contul Rezerve din reevaluare, si respectiv o pierdere din reevaluare in valoare de 19,6 milioane RON a fost recunoscuta pe cheltuiala. De asemenea Societatea a recunoscut in anul 2017 un „Impozit pe profit amanat” sold debitor in valoare de 114,4 milioane RON aferent diferentelor temporare rezultate din surplusul din reevaluare. Impozitul pe profit amanat aferent rezervelor din reevaluare a fost recunoscut pe seama altor elemente de capitaluri proprii, astfel ca strict in scop de prezentare al Situatiei pozitiei financiare a Societatii, soldul Rezervelor din reevaluare este prezentat in sold net de 600,66 milioane RON, fiind astfel afectat de impozitul pe profit amanat mentionat anterior.

In plus fata de masurile adoptate mentionate mai sus si care au avut efect final in remedierea nivelului de activ net, profitul net inregistrat de Rompetrol Rafinare S.A. in anul 2017 in valoare de 418,34 milioane RON a reprezentat o contributie semnificativa la cresterea activului net al Societatii.

In anul 2018 Societatea inregistreaza un rezultat financiar negativ (pierdere neta a exercitiului in valoare de 230.205.630 lei) in ciuda performantelor operationale de exceptie si a unei cifre de afaceri in crestere cu 26% fata de ce obtinuta in anul 2017 sustinute de cresterea volumului de materii prime prelucrate si a produselor petroliere vandute, precum si de cresterea cotatei internationale la titei si produse petroliere.

In anul 2018 supusul total de materie prima al rafinarii Petromidia a fost de 5,92 milioane tone in crestere cu 4,63% fata de anul trecut, cand au fost procesate 5,66 milioane de tone.

In anul 2018 gradul de utilizare a capacitatii de rafinare in rafinaria Petromidia a fost de 91,98% in crestere cu 6,1% fata de anul trecut.

In ciuda rezultatelor operationale si de productie istorice, rezultatele financiare ale activitatii de rafinare in anul 2018 au fost influentate negativ de conditiile de piata nefavorabile, Petromidia avand in 2018 un nivel de marja bruta de rafinare de 45,95 \$/t in scadere fata de valoarea anului 2017 de 50,9\$/t. La acestea s-a adaugat un impact negativ din diferente de curs valutar de 182 mil. Lei din cauza deprecierei monedei nationale (RON) fata de dolarul American (USD) din ultimul trimestru al anului 2018, ajungand astfel cursul USD/RON sa inchida la nivelul de 4,07 la 31.12.2018 fata de nivelul de 3,89 inregistrat la 31.12.2017.

Rezultatul net pentru anul 2018 a fost impactat negativ si de elemente aferente schimbarii politicii contabile, de la modelul de cost la modelul reevaluarii, la 31 decembrie 2017 pentru clasa 212 Constructii din cadrul imobiliarilor corporale, Societatea inregistrand astfel o cheltuiala suplimentara cu amortizarea in valoare de 40 mil. Lei.

In anul 2019 Rompetrol Rafinare inregistreaza un rezultat financiar negativ (pierdere neta a exercitiului in valoare de 352.730.468 lei) in ciuda unor rezultate operationale record sustinute de cresterea volumului de materii prime prelucrate si a produselor petroliere vandute, precum si de optimizarea si cresterea eficientei proceselor de productie, energie, logistica si distributie.

In anul 2019, supusul total de materie prima al rafinarii Petromidia a fost de 6,33 milioane tone, in crestere cu 6,85% la nivelul perioadei ianuarie-decembrie, comparativ cu anul trecut, cand au fost procesate 5,92 milioane de tone.

In anul 2019 gradul de utilizare a capacitatii de rafinare in rafinaria Petromidia a fost de 97,5%, in crestere cu 5,53% fata de anul 2018.

Rezultatele financiare au fost afectate de volatilitatea ridicata a mediului de piata al petrolului si gazelor naturale in perioada respectiva, determinand in principal o presiune semnificativa asupra marjelor brute de rafinare in anul 2019, scazand substantial fata de referinta comparativa a anului 2018 (39,5 \$/t comparativ cu 45,9 \$/t pentru anul 2018). La acestea s-a adaugat un impact negativ semnificativ din diferente de curs valutar nete de aprox. 145 mil. Lei din cauza deprecierei monedei nationale (RON) fata de dolarul American (USD) pe parcursul anului 2019, ajungand astfel cursul USD/RON sa inchida la nivelul de 4,26 la 31.12.2019 fata de nivelul de 4,07 inregistrat la finalul anului 2018.

Similar anului 2018, rezultatul net pentru anul 2019 a fost impactat negativ si de elemente aferente schimbarii politicii contabile, de la modelul de cost la modelul reevaluarii, la 31 decembrie 2017 pentru clasa 212 Constructii din cadrul imobilizarilor corporale, Societatea inregistrand astfel o cheltuiala suplimentara cu amortizarea in valoare de 40 mil. Lei.

Suplimentar fata de anii anterior analizati, in anul 2019 Rompetrol Rafinare SA a inregistrat un cost majorat al productiei vandute datorita majorarii semnificative a pretului utilitatilor si a cheltuielilor de mediu. Majorarea cheltuielilor de mediu in 2019 se datoreaza achizitionarii de catre Rompetrol Rafinare SA a 355 mii de certificate de CO2 (aproximativ 41 milioane Lei) in scopul respectarii reglementarilor privind emisiile de CO2.

In anul 2020 Societatea inregistreaza un rezultat financiar negativ (pierdere neta a exercitiului in valoare de 645.823.057 lei), anul 2020 fiind un an dificil pentru întreaga industrie de petrol si gaze, pe tot lanțul său de activități – de la extracția țițeiului și până la distribuția de produse petroliere. Efectele și influențele determinate de COVID19 s-au reflectat și în scăderea abruptă a cererii pentru produsele petroliere, o volatilitate ridicată a cotațiilor internaționale pentru carburanți, dar și în marjele negative de rafinare. Suplimentar activitatea Societatii a fost impactata si de oprirea planificata a rafinăriilor operate de Societate pentru derularea reviziei generale desfășurată în lunile martie-mai 2020.

In anul 2020, supusul total de materie prima al rafinarii Petromidia a fost de 4,86 milioane tone, in scadere cu 23% la nivelul perioadei ianuarie-decembrie, comparativ cu anul trecut, cand au fost procesate 6,33 milioane de tone.

In anul 2020 gradul de utilizare a capacitatii de rafinare in rafinaria Petromidia a fost de 71,8%, in scadere cu 25,7% fata de anul 2019.

Aceasta scadere se explica prin perturbarea aprovizionarii cu titei cauzata de revizia generala inceputa in martie si continuata in aprilie, alaturi de cererea de piata puternic lovita de masurile luate in contextul pandemiei de COVID-19, precum si conditiile meteo de la Marea Negra (vant puternic) de la inceputul anului si de restrictiile impuse de Administratia portului Midia.

Rezultatele financiare ale activitatii de rafinare in anul 2020 au fost influentate negativ de conditiile de piata nefavorabile, inregistrand marje de rafinare foarte scazute in primele doua luni ale anului, inainte de oprirea instalatiilor pentru revizia din martie, si de asemenea au fost impactate de masurile de control impuse de pandemie dupa repornirea activitatii la inceputul lunii mai, drept urmare rafinaria Petromidia a avut in anul 2020 un nivel de marja bruta de rafinare de 15,2 \$/t in scadere fata de 39,5 \$/t pentru anul 2019.

Similar anilor 2018 si 2019, rezultatul net pentru anul 2020 a fost impactat negativ si de elemente aferente schimbarii politicii contabile, de la modelul de cost la modelul reevaluarii la 31 decembrie 2017 pentru clasa 212 Constructii din cadrul imobilizarilor corporale, Societatea inregistrand astfel o cheltuiala suplimentara cu amortizarea in valoare de 28 mil. Lei.

In anul 2020 Societatea a contabilizat rezultatul pozitiv al procesului privind certificatele de CO2 pe care Rompetrol Rafinare l-a castigat impotriva Statului Roman, recunoscand un venit in relatia cu Statul in valoare de 153,8 milioane RON. In acelasi timp, Societatea a estimat achizitia a 766 de mii de certificate CO2 necesare pentru conformitate 2020 in valoare de 133,5 milioane RON pe baza emisiilor la 31 decembrie 2020 din care a recunoscut o cheltuiala estimata in valoare de 121,7 milioane RON in Alte cheltuieli operationale, diferenta in valoare de 11,8 milioane RON fiind considerata in costul productiei vandute. Efectul net al acestor inregistrari a fost unul pozitiv in valoare de 20,3 milioane RON.

Astfel, rezultatul net negativ cumulativ obtinut de societate in perioada 2015-2020 a fost determinat si influentat in principal de:

- **Volatilitatea ridicata a cotațiilor internationale la titei si produsele petroliere de pe piata petrolului si gazelor naturale, ce a generat marje de rafinare tot mai reduse de la an la an in anii 2017-2020 fata de anii 2015-2016, ajungand chiar la valori negative in cursul anului 2020. Marja brută de rafinare - un indicator cheie pentru sectorul de rafinare a înregistrat în premieră un nivel negativ pentru mai mult de patru luni la rând în cursul lui 2020. În perioada mai – august, marja de rafinare a fost una negativă, de circa -14 USD/tonă.**
- **O serie de factori macroeconomici, precum deprecierea monedei naționale (RON) fata de dolarul American (USD), Societatea inregistrand pierderi la nivel contabil din diferentele de curs valutar nete. Per total Societatea a inregistrat in perioada 2015-2020 o pierdere cumulata din diferente de curs valutar neta in valoare de aprox. 374 milioane Lei – doar anii 2017 si 2020 fiind in pozitie neta de castig datorita aprecierii monedei locale din acei ani fata de dolarul American inregistrand astfel un venit din diferente de curs valutar net cumulat in valoare de aprox. 517 milioane Lei, in restul anilor inregistrand o pierdere neta cumulata din diferite de curs valutar in valoare de aprox. 891 milioane Lei.**

➤ **Alte evenimente extraordinare cum ar fi:**

- **inregistrarea unor provizioane de mediu suplimentare in anul 2016 in valoare de 52 milioane Lei in baza unor asumari tehnice privind valoarea totala actualizata a costurilor de ecologizarea a batalurilor de la rafinaria Vega.**
- **schimbarea politicii contabile, de la modelul de cost la modelul reevaluarii, la 31 decembrie 2017 pentru clasa 212 Constructii din cadrul imobiliarilor corporale, aspect care a generat cheltuieli suplimentare in valoare de aproape 128 milioane Lei pentru perioada 2017-2020.**
- **achizitionarea de catre Rompetrol Rafinare SA a 355 mii de certificate de CO2 (aproximativ 41 milioane Lei) in anul 2019, respectiv estimarea unei achizitii de 766 mii de certificate de CO2 (aproximativ 133,5 milioane Lei) in anul 2020 in scopul respectarii reglementarilor privind emisiile de CO2, concomitent cu recunoasterea tot in anul 2020 a unui venit in relatia cu Statul Roman in valoare de 153,8 milioane RON, ca urmare a castigarii procesului impotriva Statului Roman privind certificatele de CO2. Per total efectul net al acestor inregistrari reprezinta un impact negativ cumulat in valoare de aprox. 21 milioane RON in perioada 2019-2020.**

In perioada 2015 – 2020 Rompetrol Rafinare SA a fost un contribuabil important la bugetul de Stat al Romaniei, bugetele locale si bugetele speciale platind taxe si impozite in valoare de 33.518 milioane Lei.

VI. CONTEXTUL LEGISLATIV AL RAPORTULUI

În conformitate cu prevederile art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările ulterioare, dacă Consiliului de Administrație constată că, în urma unor pierderi, stabilite prin situațiile financiare anuale aprobate conform legii, activul net al societății, determinat ca diferență între totalul activelor și totalul datoriilor acesteia, s-a diminuat la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris, va convoca de îndată Adunarea Generală Extraordinară pentru a decide dacă Societatea trebuie să fie dizolvată.

La alin. 3 art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990 se menționează obligația Consiliului de Administrație de a prezenta Adunării Generale Extraordinare întrunite în condițiile alin. (1) un raport cu privire la situația patrimonială a Societății, însoțit de observații ale cenzorilor sau, după caz, ale auditorilor interni. Acest raport trebuie depus la sediul Societății cu cel puțin o săptămână înainte de data adunării generale, pentru a putea fi consultat de orice acționar interesat. În cadrul Adunării Generale Extraordinare, Consiliul de Administrație îi va informa pe acționari cu privire la orice fapte relevante survenite după redactarea raportului scris.

În continuare sunt reproduse prevederile alineatelor 4 și 5 ale art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990:

”(4) Dacă adunarea generală extraordinară nu hotărăște dizolvarea societății, atunci societatea este obligată ca, cel târziu până la încheierea exercițiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile și sub rezerva dispozițiilor art. 10, să procedeze la reducerea capitalului social cu un quantum cel puțin egal cu cel al pierderilor care nu au putut fi acoperite din rezerve, dacă în acest interval activul net al societății nu a fost reconstituit până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social.

(5) În cazul neîntrunirii adunării generale extraordinare în conformitate cu alin. (1) sau dacă adunarea generală extraordinară nu a putut delibera valabil nici în a doua convocare, orice persoană interesată se poate adresa instanței pentru a cere dizolvarea societății. Dizolvarea poate fi cerută și în cazul în care obligația impusă societății potrivit alin. (4) nu este respectată. În oricare dintre aceste cazuri instanța poate acorda societății un termen ce nu poate depăși 6 luni pentru regularizarea situației. Societatea nu va fi dizolvată dacă reconstituirea activului net până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social are loc până în momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de dizolvare.”

VII. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE A PATRIMONIULUI ROMPETROL RAFINARE S.A.

La data de 17 martie 2020, Consiliul de Administrație al Societății a decis să convoace Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor („AGOA”) pentru data de 29 aprilie 2020, pentru a discuta și aproba, printre altele, situațiile financiare ale Societății corespunzătoare anului 2019 („Situațiile Financiare 2019”).

Conform punctului 2b) din Notele la Situațiile Financiare (disponibile pe site-ul Societății pentru a fi consultate de acționarii Societății), activele nete ale Societății la 31 decembrie 2019 se ridicau la 1.967.984.039 Lei, în timp ce capitalul social la aceeași dată se ridica la 4.410.920.573 Lei. Cu alte cuvinte, la 31 decembrie 2019, valoarea activelor nete ale Societății era mai mică decât jumătate din valoarea capitalului social subscris, situație care este cunoscută drept „capitalizare redusă”.

În temeiul art. 111 alin. (2) litera (a) din Legea Societăților, AGA este organul corporativ competent pentru a discuta, modifica și aproba situațiile financiare.

Conform Deciziei Consiliului de Administrație nr. 2/17.03.2020, Consiliul de Administrație a aprobat convocarea și a convocat AGEA pentru 29 aprilie 2020, având pe ordinea de zi, printre altele, adoptarea de către AGA a unei decizii care să confirme continuarea activității Societății, dacă AGOA va aproba în prealabil situațiile financiare.

În plus, alin. (4) al art. 153²⁴ din Legea Societăților prevede că, dacă AGEA nu decide dizolvarea societății, atunci, **până la sfârșitul exercițiului financiar următor celui în care AGAO a aprobat situațiile financiare care confirmă situația activului net**, societatea trebuie să procedeze la reducerea capitalului social cu o valoare cel puțin egală cu valoarea din pierderi, dacă până la această dată, valoarea activelor nete ale societății nu a fost reconstituită până la o valoare cel puțin egală cu jumătate din capitalul social subscris.

În data de 29 aprilie 2020 în urma aprobării de către AGOA a situațiilor financiare ale Societății corespunzătoare anului 2019, AGEA aproba hotărârea prin care confirmă continuarea activității Societății.

Având în vedere dispozițiile legale menționate mai sus și ținând cont, de aprobarea atât a situațiilor financiare individuale auditate pentru exercitiul financiar al anului 2019 de către AGOA din 29 aprilie 2020, cât și a continuării activității Societății de către AGEA din 29 aprilie 2020, Societatea are obligația de a soluționa problema capitalizării reduse până la sfârșitul anului 2021, ca fiind încheierea exercitiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile.

La data de 24 martie 2021, Consiliul de Administrație al Societății a decis să convoace Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor („AGOA”) pentru data de 28 aprilie 2021, pentru a discuta și aproba, printre altele, situațiile financiare ale Societății corespunzătoare anului 2020 („Situațiile Financiare 2020”).

În data de 28 aprilie 2021 AGOA aproba situațiile financiare ale Societății corespunzătoare anului 2020.

Conform situațiilor financiare ale Societății corespunzătoare anului 2020, Activul net al Societății în valoare de 1.335.607.145 Lei la 31 decembrie 2020 (2019: 1.967.984.039 Lei) continua să fie la un nivel mai mic de jumătate din capitalul social subscris (în valoare de 4.410.920.573 Lei la 31 decembrie 2020).

Consiliul de Administratie al Rompetrol Rafinare SA a evaluat situatia curenta operationala si financiara si considera ca se pot lua masurile necesare pentru continuarea in conditii optime a activitatii Societatii. In plus, in evaluare s-a luat in considerare stabilitatea activitatii de aprovizionare cu materie prima (titei) prin traderul Grupului KMG International si faptul ca Rompetrol Rafinare a primit in data de 19 martie 2021 o scrisoare de sustinere de la principalul sau actionar, KMG International NV, valabila pentru urmatoarele 12 luni de la data aprobarii situatiilor financiare aferente anului 2020. Consiliul de Administratie al Societatii considera ca sprijinul din partea KMG International NV si al bancilor este suficient pentru a permite Societatii sa isi continue operatiunile si sa isi solutioneze obligatiile in cursul obisnuit al activitatii.

Cu privire la sechestrul asiguratorii impuse de DIICOT in cadrul unor proceduri legale din cursul lunii Mai 2016, mentionam ca, la 22 aprilie 2019, DIICOT a emis o ordonanta prin care toate participatiile detinute de Societate la filialele sale, precum si parte din bunurile mobile si imobile ale Societatii au fost eliberate de sub sechestrul penal. In 5 decembrie 2019, DIICOT a emis o noua Ordonanta prin care toate acuzatiile penale au fost clasate, fie pe fond, fie ca urmare a implinirii termenului de prescriptie. Sechestrul penal este ridicat in totalitate dar, pentru a proteja partile civile, respectiv Faber si AVAS, un sechestr temporar este pastrat pana la valoarea de 106 milioane USD asupra a 4 instalatii ale RRC, pentru o perioada de 30 zile. Atat Faber cat si Grupul au formulat plangere impotriva ordonantei din 5 decembrie 2019. Grupul a introdus plangere impotriva ordonantei in 27 decembrie 2019, solicitand respingerea in intregime a acuzatiilor penale pe fond, si nu pe cale de exceptie, urmare a prescrierii raspunderii penale. In 7 februarie, DIICOT a respins plangerile formulate impotriva ordonantei din 5 decembrie 2019. Grupul a introdus la Curtea Suprema plangere impotriva solutiei de respingere si primul termen a fost stabilit pentru 8 aprilie 2020. Urmatoarele termene au fost stabilite pentru 29 mai si, ulterior pentru 26 iunie 2020, pentru a permite partilor sa isi pregateasca apararea. In 10 iulie 2020, Curtea Suprema a emis decizia finala potrivit cu care toate plangerile formulate impotriva Ordonantei din 5 decembrie 2019, emisa in dosarul penal 225/D/P/2006 de catre PICCJ-DIICOT, au fost respinse ca inadmisibile si ca nefondate.

Faber a introdus actiune civila la Tribunalul Bucuresti impotriva companiilor Grupului. La 25 mai 2020, Tribunalul Bucuresti a respins cererea Faber de a reanaliza taxa de timbru pe care Faber ar trebui sa o plateasca pentru a isi timbra pretentiile civile (aproximativ 530.000 USD). In 8 iulie 2020, Tribunalul Bucuresti a anulat actiunea civila a Faber ca netimbrata.

Pe de alta parte, Faber a repus pe rol unul din vechile sale actiuni civile introduse impotriva Rompetrol Rafinare SA, prin care Faber contesta majorarile de capital realizate in 2003-2004. Termenul initial a fost stabilit pentru 14 aprilie 2020, dar dosarul a fost suspendat urmare a situatiei de urgenta din 16 martie 2020. Urmatorul termen a fost stabilit pentru 08 iunie 2021.

Așa cum s-a menționat în secțiunea VI de mai sus, în conformitate cu art. 153²⁴ (4) din Legea Societăților „**Dacă adunarea generală extraordinară nu hotărăște dizolvarea societății, atunci societatea este obligată ca, cel târziu până la încheierea exercițiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile și sub rezerva dispozițiilor art. 10, să procedeze la reducerea capitalului social cu un quantum cel puțin egal cu cel al pierderilor care nu au putut fi acoperite din rezerve, dacă în acest interval activul net al societății nu a fost reconstituit până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social**”.

În consecință, se poate înțelege că Societatea are două alternative pentru soluționarea problemei referitoare la capitalizarea redusă:

- (i) să reconstituie activul net, o alternativă care este opțională pentru Societate, sau
- (ii) să procedeze la reducerea capitalului social cu cel puțin valoarea pierderilor, măsură care este obligatorie dacă activul net al Societății nu este reconstituit la timp.

Din perspectiva reconstituirii activului net, cea mai simplă metodă de reconstituire a activului net constă în majorarea capitalului social, fie cu sau fără prima de emisiune.

În plus, alte opțiuni de reconstituire a activului net pot consta în:

- (i) reevaluarea mijloacelor fixe ale Societății, urmărind actualizarea valorii activelor Societății la justa lor valoare de piață;**
- (ii) restructurarea datoriilor Societății față de creditorii acesteia, în măsura posibilităților și / sau**
- (iii) evaluarea și actualizarea investițiilor financiare deținute de Societate.**

A doua alternativă care poate fi utilizată de Societate pentru a rezolva problema capitalizării reduse este diminuarea capitalului social până la nivelul la care jumătate din capitalul social este cel puțin egal cu valoarea activului net, concomitent cu acoperirea pierderii reportate cu aceeași valoare cu care se reduce capitalul social. După cum s-a menționat anterior, reducerea capitalului social este o procedură obligatorie conform Legii Societăților, în cazul în care valoarea activului net nu este reconstituită până la cel puțin jumătate din capitalul social subscris.

Conform art. 207 din Legea Societăților, reducerea capitalului social se poate realiza fie (i) prin scăderea numărului de acțiuni, fie prin (ii) reducerea valorii nominale a acțiunilor.

În cazul Societății, având în vedere că valoarea nominală a unei acțiuni a Societății este de 0,1 lei, aceasta fiind valoarea minimă prevăzută de lege, care nu poate fi redusă în continuare, reducerea capitalului social în situația actuală va fi posibilă doar prin modalitate de scădere a numărului corespunzător de acțiuni urmată de anularea acestora.

Este important de reținut că reducerea capitalului social ar declanșa doar reducerea numărului de acțiuni ale fiecărui acționar al Societății, proporțional cu participarea sa efectivă la capitalul social, fără a aduce atingere cotei de acțiuni a fiecărui acționar.

De asemenea, valoarea contabilă a participațiilor deținute de acționarii societății ar rămâne neschimbată ca urmare a procedurii de reducere a capitalului social, deoarece această reducere a capitalului social nu afectează valoarea activelor nete ale Societății

Similar cu majorarea de capital social, în conformitate cu Legea Societăților și cu Statutul Societății, reducerea capitalului social este decisă de AGEA, cu cvorumul de cel puțin $\frac{1}{4}$ din capitalul social și o majoritate de cel puțin $\frac{2}{3}$ din voturile deținute de acționarii participanți.

Evoluția activului net în corelație cu capitalul social al Societății:

	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Activ net (lei)	1.263.325.336	1.326.900.989	2.579.458.450	2.340.153.161	1.967.984.039	1.335.607.145
Capital social (lei)	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573
- din care Capital social varsat (lei)	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573	4.410.920.573
- din care Capital social nevarsat (lei)	-	-	-	-	-	-
1/2 din capital social (lei)	2.205.460.287	2.205.460.287	2.205.460.287	2.205.460.287	2.205.460.287	2.205.460.287

La data de 31.12.2020, pe baza situațiilor financiare auditate ale Societății, aprobate de AGOA, se constată că activul net în valoare de 1.335.607.145 Lei (la 31.12.2019 în valoare de 1.967.984.039 Lei) este în continuare sub jumătate din valoarea capitalului social subscris (4.410.920.572,6 Lei). Cauza principală a continuării afectării activului net este datorată faptului că în anul 2020 volatilitatea ridicată a prețurilor pieței pentru industria petrolului și gazelor naturale a determinat în principal o presiune semnificativă asupra marjelor brute de rafinare; nivelul scăzut de cerere din piață, precum și socul fără precedent cauzat de pandemia de COVID-19 adus mobilității în 2020 au condus la scăderea cotațiilor internaționale pe piața de petrol și gaze la produsele petroliere, împreună cu scăderea volumului produselor vandute, generând un impact puternic negativ în rezultatele financiare ale Societății. Au avut loc scăderi importante ale cifrei de afaceri, dar și ale rezultatului net. Acesta soc a fost resimțit de toți jucătorii din industrie. Aceasta a dus în principal la afectarea rezultatului operational al Societății, aceasta înregistrând pierderi operationale în anul 2020 în valoare de 635.029.084 Lei.

Măsurile care pot fi luate pentru îndreptarea raportului între activul net și capitalul social au fost prezentate mai sus.

In acest sens Societatea a solicitat prestarea de către PricewaterhouseCoopers Audit SRL („PwC Audit”/ PwC) a următoarelor servicii:

1. Servicii de evaluare:

- Evaluarea activelor (mijloacelor fixe) din contul 212: clădiri înregistrate în patrimonial rafinăriilor Petromidia și Vega (RRC) și Rompetrol Petrochemicals (RPP) la 31.12.2020, cu alocare pe fiecare mijloc fix, inclusiv test de depreciere economică, în vederea estimării valorii juste / valorii de piață cu care acestea vor fi reflectate în contabilitatea Societății;
- Evaluarea activelor din contul 213: instalații tehnice înregistrate în patrimoniul RRC și RPP la 31.12.2020, evaluare la nivel instalație (grupuri de mijloace fixe) - fără alocare pe fiecare mijloc fix, inclusiv test de depreciere economică, în vederea estimării valorii juste /valorii de piață cu care acestea vor fi reflectate în contabilitatea Societății;
- Evaluarea participațiilor deținute de către Societate în Rompetrol Downstream (DWS), RomOil (RML), Rompetrol Petrochemicals și alte participații.

Acesta evaluare preliminară are ca scop o analiză corespunzătoare a aplicării acestei măsuri de redresare a activului net prin schimbările corespunzătoare în politica contabilă a Societății.

2. Servicii de consultanță contabilă - analiza metodelor prin care Societatea poate îndeplini obligația legală de a avea activul net mai mare decât jumătate din valoarea capitalului social:

- Identificarea opțiunilor de creștere a activului net și de reducere a capitalului social fără a dilua interesele acționarilor minoritari;
- Evaluarea alternativelor și analiza de impact asupra indicatorilor financiari relevanți pentru societate; a serviciilor de consultanță contabilă către Rompetrol Rafinare SA („RRC” sau “Societatea”).

Astfel RRC a solicitat PwC o analiză generală a implicațiilor contabile ale unor potențiale măsuri de reconstituire a valorii activului net până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social, considerând prevederile Legii societăților comerciale („Legea nr.31/1990”) și reglementările contabile în vigoare.

VIII. CONCLUZIILE RAPORTULUI PRIVIND SITUAȚIA PATRIMONIULUI SOCIETĂȚII

În cadrul prezentului Raport, Consiliul de Administrație al societății a analizat situația patrimonială a Societății și a luat act de neîndeplinirea raportului legal privind valoarea activului net în comparație cu valoarea capitalului social (conform art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990).

Conducerea Societatii face demersurile necesare pentru reglementarea acestei situatii in termenul prevazut de lege, conform prevederilor conform art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990 privind societatile comerciale, actualizata si in conformitate cu hotararile statutare adoptate. In prezent, conducerea societatii analizeaza impreuna cu actionarii modul de abordare a acestei situatii. In acest sens, conducerea Societatii a pregatit un plan cu mai multe variante propuse pentru a reglementa situatia, si acesta urmeaza sa fie supus deciziei actionarilor. Ca si variante de reglementare, conducerea Societatii analizeaza aplicarea concomitenta a a mai multor posibile masuri de reconstituire a activului net:

Astfel, urmare a primirii din partea consultantilor PWC a rapoartelor preliminare in ce priveste serviciile de evaluare solicitate mentionate precum si a raportului de consultanta contabila in cursul lunii aprilie 2021 si a analizarii acestora de catre membrii Consiliului de Administratie, se contureaza urmatoarele alternative disponibile in vederea redresarii situatiei existente, si anume:

- (i) majorarea valorii activului net ca efect al evaluarii atat a imobilizarilor corporale, cat si a investitiilor financiare la valori juste; si**
- (ii) reducerea capitalului social prin micsoarea numarului total de actiuni emise de Societate.**

Strategia Societatii din punct de vedere operational pentru anii urmatoari este sa continue aplicarea unui mix de proiecte pentru optimizarea costurilor de productie si energie, utilizarea optima a capacitatii de rafinare si imbunatatirea randamentelor productiei. Pentru a imbunatati performanta financiara, au fost luate urmatoarele masuri:

- **reducerea costurilor rafinarii cu scopul de a eficientiza procesele si de a creste profitabilitatea;**
- **imbunatatirea randamentelor din productie pentru a creste ponderea produselor cu marja mai mare;**
- **marirea cotei de piata si a vanzarilor pe piata domestica, fiind cel mai profitabil canal de distributie;**

Astfel,

- **in baza analizei realizata de consultantul extern PricewaterhouseCoopers (“PWC”) la solicitarea conducerii executive a Rompetrol Rafinare S.A.,**
- **avand in vedere si Decizia de recomandare din data de 12.05.2021 a Comitetului de Audit prin care se recomanda Consiliului de Administratie, pentru reglarea situatiei activului net pana la data de 31 decembrie 2021, sa propuna Adunarii Generale a Actionarilor Societatii adoptarea unei solutii mixte, respectiv fie masuri de reevaluare atat a imobilizarilor corporale cat si a investitiilor financiare la valori juste, fie masuri de reevaluare a imobilizarilor corporale, concomitent cu realizarea unei operatiuni de diminuare de capital social al Societatii astfel incat sa fie atinse valori sustenabile ale activului net luand in considerare o potentiala pierdere aferenta anului 2021, comparabila cu cea inregistrata in anul 2020 (scenariul pesimist),**
- **faptul ca si membrii Consiliului de Administratie considera ca solutia ce urmeaza a fi adoptata in vederea reglementarii activului net trebuie sa aiba in vedere si previziunile privind situatiile financiare ale Societatii la 31 decembrie 2021. Intrucat contextul economic al anului 2021 ramane in continuare afectat de criza Covid- 19 astfel, Consiliul de Administratie considera relevanta si analiza unui scenariu de sensibilitate pesimist pentru anul 2021, in care Societatea ar putea fi in situatia sa inregistreze un nivel al indicatorilor financiari comparabil cu cel inregistrat in anul 2020. Mai departe, societatea estimeaza ca efectul crizei covid sa se diminueze pe măsura adaptarii la noul context, prognozand stabilizarea si depasirea conditiilor de piata dificile incepand cu anii 2022/2023,**

Pentru reglarea situatiei activului net al Societatii pana la data de 31 decembrie 2021, Consiliul de Administratie recomanda Actionarilor Societatii Rompetrol Rafinare S.A. luarea la cunostinta a optiunilor de redresare propuse care sa aibe in vedere aplicarea la nivel de Societate a unei solutii mixte astfel cum sunt analizate in Prezentarea materialului de catre consultantii PWC privind implicatiile contabile ale unor potentiale masuri de reconstituire a valorii activului net până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social, ce cuprind:

- **masura de reevaluare a activelor Societatii (imobilizarilor corporale, cat si a investitiilor financiare) la valori juste, decisa de Consiliul de Administratie al Societatii,**

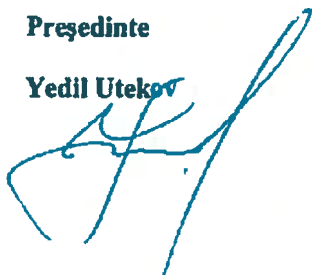
- concomitent cu realizarea unei operațiuni de diminuare a capitalului social al Societății ce se va decide de către Adunarea Generală Extraordinară a Societății, astfel încât să fie atinse valori sustenabile ale activului net, luând în considerare și o potențială pierdere într-un scenariu pesimist aferentă exercitiului financiar 2021.

Consiliul de Administrație al Rompetrol Rafinare SA estimează ca aplicarea măsurilor specifice de redresare a activului net menționate în prezentul capitol precum și evoluțiile menționate mai sus în ce privește continuarea activității Societății, vor determina o îmbunătățire a capacității Societății de a își susține operațiunile în curs și a rezultatelor operaționale și financiare și astfel vor conduce la remedierea Activului net al societății până la data de 31.12.2021.

Consiliul de Administrație al Rompetrol Rafinare S.A.

Președinte

Yedil Utekov

Membru

Alexey Golovin

Membru și Director General

Felix Crudu-Tesloveanu

Membru

Nicolae Bogdan Codruș Stănescu

Membru

Bogdan-Cătălin Stăriopol

